

21. december 2001
leto II, številka 4

Trnovo

KNJIŽNICA IVANA POTRČA
PREŠERNOVA 33

2250 PTUJ

ZVON

Glasiło Občine Trnovska vas

Rojstva

Vsak hip se nekdo rojeva-
človek, roža, žival
in zbor sojenic ne uspeva
vsem zapeti v pozdrav.

Vsak hip je rojstvo dogodek
v belino pleníc zavít,
ko poteče skoz votek
življenja neznana nit.

Z njo neutrudno šiva
Vidu srajčico čas
in se večnost preliva
skoz vsakega izmed nas.

Tone Pavček

*Prijetne in mirne božične
praznike ter polno sreče,
zdravja v letu 2002 vam želi*

*župan, občinski svet, uprava in
uredništvo časopisa Zvon*

ALI JE ŽIVLJENJE PRAZNIK?

Preteklemu letu so ukradli polovico časa, mislim, da se boste mnogi strinjali, tako hitro je minilo. Bilo pa je tudi tretje leto občine Trnovska vas, zato se spodobi, da ob zaključku tega s časom okradenega leta podam kratek panoramski pregled življenja in dela iz moje perspektive.

Po dinamiki del nismo zaostajali za začetnima. Z občinskim svetom in upravo smo morali v prvih dveh letih sprejeti čimveč zakonskih aktov, da smo lokalno skupnost pravno in dejansko vzpostavili in oživili. S tem smo v izvajanje sprejeli naloge, ki jih država nalaga občinam na področju otroškega varstva, osnovnega šolstva, socialnega varstva, požarne varnosti, civilne zaščite, varstva okolja, društvenega življenja, kulture in telesne kulture, varovanja kulturne dediščine in ustvarjanja drugih komunalnih pogojev (ceste in njihovo vzdrževanje, voda, kanalizacija, cestna razsvetljava, urejanje okolja) in postali odgovorni gospodarji na svojem. Z mnogimi problemi, podedovanimi in novimi, resničnimi in namišljenimi, za katere bo potrebno še precej časa za njihovo izginotje, nikoli pa jih ne bo zmanjkalo.

V tej praznični kroniki ne bom navajal števil, skoraj vse so zapisane v prejšnjem Zvonu. Veselim pa se, da smo popolnoma vsa dela zastavljena komunalnega programa uresničili.

Asfaltna cesta do Markeževih v Bišečkem Vrhu, za katero še danes ne morem verjeti, da je resnična, je simbol, da je tudi nemogoče mogoče, ali dokaz

neke vrste pravične enakosti ljudi v isti državi, »tudi po cesti«, v Domžalah, v Kopru in Bišečkem Vrhu.

Cestna razsvetljava v Bišu je v vasi dr. Jožefa Muršca in Jakoba Gomilška za vekomaj pregnala nočno temo.

Večnamensko športno igrišče, za nas pravi športni park, na najlepšem možnem mestu, je nedvomno osrednji dogodek tega leta in desetletij. Navdušenje in veselje domačinov in gostov ob otvoritvi je bilo ganljivo.

Vodovod v Sovjaku, ko je voda prispela še v zadnjo našo vas, je skalila delna odpoved državnih sredstev, vendar to ne zmanjšuje ne pomena in ne vrednosti pridobitve.

Kanalizacija v »novem naselju« je vzorčen prikaz prihodnjega urejanja odpadnih voda in imperativa sedanjika in prihodnosti – skrbi za okolje. (In potrditev pravilne odločitve, da smo v prvem letu s 50 % državnih sredstev zgradili čistilno napravo s hitrostjo, ki je osupnila mednarodno izkušenega projektanta, gospoda Medena iz Kranja, za kar je zaslužna tajnica Irena.) Most čez bišečki potok je zgrajen zaradi nujne zamenjave podirajočega se starega in v vzpodbudo mlademu in ambicioznemu podjetniku, ki nam jih izjemno primanjkujejo, pri njegovih načrtih.

Parkirišča v središču občine za 50 avtomobilov urejajo nerešen problem mnogih krajev. Na dvignjeni ploščadi pred občinsko stavbo pa naj imajo prednost ljudje, rože, drevesa in stari oživljeni odpadki ter polepšan vhod v skupno hišo. (Za ostarele in invalide je prostor pred zdravstvenim domom, ostali pa imamo 3-krat po 8 stopnic do razkošnega parkirnega prostora v pred kratkim še ničemer služečem, neuglednem in zamočvirjenem Hrastju).

Tako smo skupaj, spoštovani občani, svetniki in sodelavci iz občinske uprave, spreminjali domači kraj! Vsem in vsakemu posebej se zahvaljujem!

Za več, z velikim obžalovanjem do tistih, ki so pričakovali še več, ni bilo denarnih sredstev, ali pa bi jih morali drugače prerazporediti.

Razporedili pa smo jih, z najboljšimi nameni, tako!

Zaradi tega in še tisoč svojih skrbi, ki jih ima vsak, nam je bilo leto tako kratko.

Ali bo prihodnje še krajše? V prvi polovici leta bomo zgradili nov poslovilni prostor za pokojne – mrliško vežico. Vse ostale investicije pa so odvisne

od predvidenega začetka izgradnje največjega projekta – vrtca, šole in večnamenske športne dvorane, ki sta na 10. in 34. mestu državnega seznama investicij v šolski prostor ter prva na občinskem!

Župan:
Karl Vurcer

Življenje ni praznik – praznične naj bodo misli v življenju ...

December še hitreje kot leto izgublja dneve. Hiti mimo Miklavža, dobrotnika otrok, proti božiču, prazniku prve in zadnje kaplje družbe – družine in novem letu, ki kot vse novo budi upe – in kaj je lepšega in bolj človeškega v življenju kot upati ... Upati kot posameznik, svoje misli in svoje sanje, upati kot del skupnosti, v dober skupen izhod medsebojno že preveč odvisnega sveta.

Sveta, ki lahko nudi delu človeštva, kateremu se tudi mi približujemo, še nikoli videno visoko raven tehniziranega življenja, ki ga pa spremljajo sence ekonomske neusmiljenosti, človeške odtujenosti in duhovne praznote, ki jo polnimo s ponaredki primitivnih vsebin in se prepričujemo (si lažemo), da smo zadovoljni (srečni), in je tempirana bomba človeštva, z nestrpnostjo in nasiljem, alkoholom in drogami, kloniranjem in aidsom, katere največji izziv človeštva bo njena še pravočasna zaustavitev.

Ali je to prihodnost leta 2002, v katerega vstopamo, ali je to svet naših otrok in vnukov 21. stoletja? Na srečo tega nihče ne ve.

Sreča pa je, da je vedno bilo in ostaja upanje!

Zato naj bo Vaš božični večer praznik človeštva in novo leto praznik srca, v katerem naj bo prostor za vse Vaše drage in za vse ljudi, saj je človeško srce neizmerno, oba praznika pa naj bosta praznika upanja!

Župan:
Karl Vurcer

STARO LETO SE POSLAVLJA

Leto dni dela pri glasilu Trnovski zvon je za nami. Prve ocene so padle. Če so pozitivne, presodite Vi, dragi bralci.

Vsem, ki se oglašate na tak ali drugačni način, hvala! S tem dodajmo kamenček v mozaik pri nastajanju kronike našega kraja. Nekdo pač mora nekaj zapisati, da se bomo lahko kasneje spominjali, ko bomo prebirali članke in obujali spomine ob fotografijah, ki ne lažejo. Slika ostane, pa četudi zbledi. Prvi koraki so narejeni in sedaj je treba nadaljevati s hojo.

Pretekli mesec je minil v znamenju praznovanja 3. občinskega praznika in novih pridobitev. O tem in o drugih dogodkih vam pišemo tudi v tej številki, ki je pred vami.

Leto 2001 se poslavlja s hitrimi koraki. Marsikaj smo doživeli, lepega in slabega. Nekaterim se je življenje obrnilo na bolje. So pa tudi takšni, ki so izgubili tisto, kar so imeli najrajši. Na tek časa ne moremo vplivati in si sami risati življenjske poti. Z nasmehom na ustih in z veseljem v srcu stopimo novim doživetjem naproti. V tej prazničnih dnevih si vzemimo čas zase in za svoje najdražje. Dajmo vsakemu dnevu, ki prihaja, priložnost, da bo najlepši v našem življenju.

Sreča v življenju je sestavljena iz drobcev, majhnih in velikih, nanizajte jih tudi v letu 2002.

Uredništvo Trnovskega zvona:
Marija Pušič

PRAZNOVALI SMO 3. OBČINSKI PRAZNIK

Utrinek iz košarkaške tekme

Bili so dnevi, ko se je v marsikomu porodila želja, da bi pošteno sprostil svojega športnega duha. Toda pogosto je ostalo le pri neuresničljivi želji, saj ni bilo pravega prostora, kjer bi lahko to željo potešili. A sedaj je vse drugače! Dobili smo novo, sodobno športno igrišče, ki pritegne k športni aktivnosti marsikoga tudi v teh hladnih dneh.

V soboto, 27. oktobra 2001, smo slovesno odprli novo športno igrišče vredno 14. milijonov tolarjev in hkrati s tem proslavili 3. občinski praznik občine Trnovska vas. Aktivnosti, ki so potekale v sklopu 3. občinskega praznika naše občine, so se pričele že v zgodnjih dopoldanskih urah. Tako so od 9. do 14. ure potekale tekme v malem nogometu. Med vsemi je slavila ekipa mlajših nogometašev iz Biša, pred starejšimi. Prav tako so se v malem nogometu pomerile ekipe učencev osnovnih šol. Prvo mesto so zasedli Vitomarci, drugo Trnovska vas in tretje Destrnik. Na sosednjem igrišču je istočasno potekal turnir v košarki. Med tremi ekipami, ki so sodelovale v turnirju, je prvo mesto pripadlo ŠD Majšperk, drugo ŠD Ptujška Gora, tretji so bili domačini – Trnovska vas. Da pa ne bi ostali samo pri tem, so se košarkarji pomerili še v metanju trojk. Prvo mesto je osvojil domačin Boris Pukšič, drugo pa Matej Žerak iz ŠD Ptujška Gora.

Po končanih turnirjih smo lahko prisluhnili mladi rock skupini, ki nosi ime ILEGALCI. Zaigrali so nam kar nekaj pesmi, ki so, kot smo izvedeli,

njihovo lastno delo. Prav prijetno so nam popestrili dan in nas presenetili. Vrh vsega, kar spada pod okrilje športa, je sledila še nogometna tekma med slovensko reprezentanco v malem nogometu in ekipo nogometašev iz Trnovske vasi. Žal domačini nasprotnikov niso uspeli premagati, a nič za to. Ob koncu vseh športnih dogodkov, ki so se tisti dan odvijali v naši občini, smo morali biti zadovoljni tako igralci kot gledalci. Predvsem so lahko bili ponosni in zadovoljni košarkarji, saj se je ta dan v naši občini prvič odvijala tekma v košarki.

Iz športa in glasbe smo se podali v malce bolj resne vode. Ob 15. uri se je na novem športnem igrišču s slovensko himno, ki jo je zapel Mešani pevski zbor Jakoba Gomilška, pričela osrednja prireditev ob 3. občinskem prazniku. Kulturni program so popestrili še učenci OŠ Trnovska vas s plesno točko in otroški pevski zbor s pesmi. Siniša Čeh nam je zaigral na harmoniko, Roman Maguš pa se je predstavil z recitacijo lastne pesmi. Prisluhnili smo tudi ljudskim pevcem kulturnega društva Trnovska vas. Našo pozornost so pritegnili Jure Lah, Janez Lah, Bogdan Meglič ter domačinki Polona Kapun in Anka Vurcer. Z zanimivo kombinacijo glasbil, na katere so zaigrali, so nas zelo presenetili in navdušili. Ob zaključku kulturnega programa je Mešani pevski zbor Jakoba Gomilška pod vodstvom Ludvika Krajnca zapel Odo radosti.

V nadaljevanju je spregovoril župan občine g. Karl Vurcer, ki je najprej pozdravil vse goste. V

Letošnji nagrajenci

govoru je predstavil vse do sedaj opravljene projekte in tudi tiste, ki so še v načrtu. Ob naštevanju pridobitev pa je marsikomu s svojimi čudovitimi mislimi ogrel srce in polepšal že tako čudovit in pomemben dan za naš kraj. Po slavnostnem govoru je sledila podelitev priznanj. Najprej je g. župan skupaj s predsednikom komisije za kmetijstvo g. Francem Tašnerjem podelil priznanja za najbolj urejene hiše in kmetije. Priznanje za urejenost kmetij je prejela kmetija Marije in Janeza Kocmuta iz Ločiča in kmetija Otilije in Štefana Ivančiča iz Trnovske vasi. Priznanje za najbolj urejen dom je prejela družina Angele in Vlada Frasa iz Biša ter družina Majde in Franca Drumliča, prav tako iz Biša. Občinska priznanja je župan podelil skupaj s članom komisije za priznanja Srečkom Pukšičem. Prejemniki so bili: Zdenka Pšajd (članica RK Trnovska vas), Prostovoljno gasilsko društvo Biš za 125 let delovanja ter Lovska družina Trnovska vas. Priznanja za odličen uspeh v OŠ so prejela naslednja dekleta: Ksenija

Šteflič, Nena Pukšič, Tadeja Ketiš, Martina Rokavec in Tadeja Pihler. Prav tako so priznanja prejeli tekmovalci v streljanju z zračno puško. Najboljše rezultate so dosegli Janez Tašner, Miran Arnuga in Mitja Kovačec, v streljanju na glinaste golobe pa Ernest Vršič, Mirko Skurjeni in Davorin Toš.

V imenu vseh gostov, ki so se udeležili osrednje prireditve ob 3. občinskem prazniku občine Trnovska vas, je spregovoril župan občine Destrnik in poslanec DZ Franc Pukšič. Spregovoril je tudi direktor ptujske bolnišnice Alojz Arko in patronažna sestra v naši občini. Osrednja prireditev se je končala z odprtjem novega športnega igrišča. Ob prisotnosti župana Karla Vurcerja sta to svečano storila domačina Danilo Pukšič (državni reprezentant v malem nogometu) in učenec Sandi Ornik. Nato pa smo se vsi skupaj (gostje, nastopajoči in občani) iz hladnega objema narave preselili v dvorano, kjer nas je čakala topla pogostitev.

Barbara Drumlič

Nogometna tekma z državno reprezentanco v malem nogometu

23. REDNA SEJA IN 11. IZREDNA SEJA

Občinski svet občine Trnovska vas je zasedal na svoji 23. redni seji 22. novembra 2001.

Pri pregledu zapisnika je občinski svet podal pripombo k zapisniku vaše skupnosti Sovjak za spremembo načina plačevanja vodovodnih priključkov, vendar je obveljalo, da občinski svet svojih sklepov ne bo spreminjal in ostaja v veljavi sklep, ki je bil sprejet na 22. redni seji.

Pod točko 2 je bilo podano soglasje k imenovanju direktorice Zdravstvenega doma Ptuj. Občinski svet je podal soglasje Metki Petek Uhan, dr. med. spec., ki je bila s strani sveta zavoda predlagana za direktorico zavoda.

Pod točko 3 je bila obravnavana problematika zobozdravstva v Trnovski vasi. Na sejo je bila povabljen v. d. direktorice ZD Ptuj Metka Petek Uhan, dr. med. spec. in dr. Stjepan Pintarič – zasebnik, ki želi pridobiti koncesijo v naši občini za izvajanje dejavnosti zobozdravstva. Zobna ambulanta v Trnovski vasi je premalo zasedena, zato želimo, da bi delovala več dni na teden. V obrazložitvi je direktorica ZD povedala, da se zobozdravstvena dejavnost vrši v okviru mreže, ki jo priznava zdravstvena zavarovalnica. Koncesijo za opravljanje teh storitev lahko dobi tisti, ki je v tej mreži. Ker je mreža trenutno zapolnjena in ni finančnih sredstev za razširitev mreže, g. Pintarič ne more delati v občini Trnovska vas prek koncesije.

V daljši razpravi so občinski svetniki zahtevali od direktorice, da pojasni, kaj je potrebno napraviti, da se mreža razširi. Povedala je, da je za to pristojna občina, ki lahko zaprosi zdravstveno zavarovalnico in ministrstvo za zdravje za razširitev mreže. Dokler tega nimamo urejenega, v Trnovski vasi ne bo mogoče razširiti delovnega časa zobozdravnika, ker jim zavarovalnica več ne plača. Razširitev delovnega časa je mogoča samo za samoplačniške storitve.

Za občino Trnovska vas pripada 4,2 % programa za odrasle in 9,7 % za otroke.

Po razpravi je občinski svet sprejel sklep, da si bo občina prizadevala za razširitev dejavnosti v občini Trnovska vas in vložila vloge za razširitev mreže na zdravstveno zavarovalnico in ministrstvo za zdravje.

Pod točko 4 je bil obravnavan predlog za ustanoviteljstvo Zdravstvenega doma Ptuj. Obrazložitev obsežnega gradiva je podala direktorica Metka Petek Uhan, ki je povedala, da občina Trnovska vas poleg tega, da ima splošno zdravstveno dejavnost na koncesiji, ki jo ima zasebnik, dr. Šuta, potrebuje še reševalno službo, nujno medicinsko pomoč, specialistične ambulanče idr. Zaradi tega se mora opredeliti do statusa javnega zavoda Zdravstveni dom Ptuj. Ali bo ustanoviteljica tega zavoda ali bo zagotavljanje teh zdravstvenih storitev občanov zagotovila prek pogodbe, kar je druga možnost.

Po razpravi se je občinski svet odločil, da občina Trnovska vas ne bo ustanoviteljica JZ ZD Ptuj, ampak bodo te storitve občanom zagotovljene prek pogodbe, ki jo občina podpiše z ZD Ptuj, s tem, da želijo, da se v pogodbo vnese možnost odpovednega roka pogodbe. Pod točko 5 je občinski svet obravnaval kandidate za imenovanje predstavnikov ustanovitelja v sveta zavoda Lekarne Ptuj. Dobili so dva predloga, in sicer predlog občine Videm, ki predlaga Borisa Novaka, in predlog občine Markovci, ki ga predlaga Marjana Horvata.

Občinski svet ni potrdil nobenega izmed predlaganih kandidatov, ker nobeden ni dobil dovolj glasov.

Pod točko 6 sta bila obravnavana predloga za vknjižbo lastninske pravice mestne občine Ptuj in občine Juršinci.

Zaradi nerešene delitve bilance morajo občine vedno pridobiti soglasje vseh 15 občin, ki so nastale iz nekdanje občine Ptuj, da se lahko na parcelah, ki ležijo v njihovih občinah, vknjižijo kot lastniki. Tokrat je bil to primer občine Ptuj, ki se želi vknjižiti na svoji parceli v k. o. Ptuj, in občine Juršinci, ki se želi vknjižiti na

svojih parcelah v k. o. Mostje. Občinski svet je podal soglasje obema občinama.

Pod točko 7 je občinski svet na predlog Odbora za negospodarstvo razdelil sredstva za delovanje društev v letošnjem letu. Sredstva so bila razdeljena glede na aktivnosti v posameznem društvu:

1. Kulturno društvo Trnovska vas 170.850,00 SIT
2. Lovska družina Trnovska vas 139.400,00 SIT
3. Streliško društvo Trnovska vas 175.100,00 SIT
4. Društvo kmetič Trnovska vas 119.000,00 SIT
5. Društvo upokojencev Trnovska vas 85.000,00 SIT
6. PGD Biš 199.750,00 SIT
7. KO RK Trnovska vas 110.500,00 SIT.

Pod točko razno je bil potrjen cenik dimnikarskih storitev in podane pobude, da se naslednje leto uvrsti v proračun delež naše občine za nakup bibliobusa, ki bo imel postaje tudi v naši občini (450.000 SIT) in delež za nakup dializnega aparata, ki bi našo občino stal približno 250.000 SIT.

11. izredna seja 4. 12. 2001 je bila sklicana zaradi ustanovitve režijskega obrata v občini Trnovska vas, prek katerega bodo v prihodnje zaposleni javni delavci. Ker načrtujemo v drugem letu čiščenje ob cestah zaradi varnosti in preglednosti (obsekovanje vejveja) in čiščenje vsaj večjih divjih odlagališč, želimo obdržati javna dela, saj to pomeni sofinanciranje delavcev (80 % država in 20 % občina). Po daljši razpravi se je občinski svet odločil, da odlok sprejme, saj bi se v nasprotnem primeru odpovedal za 2 leti, 2002 in 2003, možnosti financiranja javnih delavcev s strani države v višini 80 %. Sprejeti odlok je bil pogoj za popolnost prijave za izvajanje javnih del v letih 2002 in 2003 in ne pomeni novega zaposlovanja v občinski upravi, ampak samo dela prek javnih del, ki ga želimo obdržati prav zaradi ugodnega financiranja s strani države.

Irena Polič

PRIHAJA AVTOMAT ZA POTRJEVANJE ZDRAVSTVENIH KARTIC OZIROMA "ZDRAVKOMAT"

Na pobudo občine Trnovska vas in našega zdravnika dr. Šuta se nam je uspelo na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Maribor dogovoriti za namestitev avtomata za potrjevanje zdravstvenih kartic oziroma ZDRAVKOMATA, kot ga skrajšano imenujemo.

Občina Trnovska vas je pokrila stroške instalacij in priklopa, avtomat pa prispeva Zavod za zdravstveno zavarovanje Maribor.

Avtomat bo nameščen v našem zdravstvenem domu v Trnovski vasi, postavitve bo 18. decembra ob 12. uri.

S tem smo postali najmanjša občina v Sloveniji, ki bo imela nameščen svoj avtomat.

DOSTOP DO AVTOMATA:

Ponedeljek od 7.00 do 15.00,
Torek od 7.00 do 18.00,
Sreda od 7.00 do 15.00,
Četrtek od 7.00 do 19.00,
Petek od 7.00 do 15.00.

Irena Polič

OBČINSKI PRAZNIK V ZNAMENJU NOVIH PRIDOBITEV

Parkirni prostor v Hrastju

V četrtek, 25. oktobra 2001, smo se krajan Trnovske vasi razveselili novega parkirnega prostora v »Hrastju«. Tako je občina postala bogatejša za 40 novih parkirnih prostorov, kjer bomo krajan pustili svoje jeklene konjičke, medtem ko bomo hiteli po opravkih. Bodisi po nakupih v Mercatorju, potrebovali zdravniško pomoč zase ali za svoje hišne ljubljence ali reševali denarne zadeve na pošti. Starejši se še radi spominjamo šolskih dni, ko smo med odmori zbežali v Hrastje, kjer smo se podili za žogo, se skrivali za mogočnimi drevesi. Ker se je šolski vrvež preselil na drugo lokacijo, je igrišče prerasla trava. Občinski svet občine Trnovska vas je v proračunu za leto 2001 zagotovil denarna sredstva za ureditev okolice občinske zgradbe in parkirišča. Projekt in idejno zasnovano za ureditev okolice občinske zgradbe, trgovine in zdravstvene ambulante je izdelal arhitekt, g. Kirm. Zemeljska in gradbena dela je opravilo uspešno gradbeno podjetje Epson, d. o. o. Veliko težav je izvajalcu zemeljskih del povzročalo odvodnjavanje. Ocenjena vrednost investicije znaša 13 milijonov SIT. Znesek je razdeljen med občino, ki je prevzela 50%, soinvestitorji so: Mercator SVS, Pošta, Splošna ambulanta dr. Šuta in Veterinarska ambu-

Urejanje okolice občine

lanta Žak.

Kot je v otvoritvenem nagovoru poudaril župan Karl Vurcer, bo 200 let star del Trnovske vasi zaživel v novi podobi. Če bodo vremenske razmere dopuščale, se bodo dela nadaljevala še v zgornjem delu: asfaltiranje dvorišča, ureditev stopnišča in poti do parkirnega prostora ter ureditev »brižin« s posaditvijo okrasnega grmičevja v daljni prihodnosti pa še s postavitvijo kakšne skulpture in klopce.

Otvoritveno slovesnost so polepšali ljudski pevci s svojim programom. Po končanem uradnem delu je sledilo prijateljsko druženje prisotnih v prostorih občine.

Novi parkirni prostor je doživel svoj ognjeni krst že naslednje dni, to je na bolfenško žegnanje in 1. novembra ob dnevu mrtvih.

V nedeljo, 28. novembra 2001, smo s svečano mašo v farni cerkvi sv. Bolfenka zaključili petdnevno praznovanje občinskega praznika. Po končanem verskem obredu smo si nazdravili z novim moštom iz županove kleti.

Marija Pušič

OTVORITEV RAZSVETLJAVE V BIŠU

Biš bogatejši za 50 luči

Tretji občinski praznik se je začel z otvoritvijo javne razsvetljave v Bišu v sredo, 24. oktobra. Mnogi vaščani smo dolgo čakali, da so luči zagorele tudi v naši vasi in navsezadnje smo to vendarle dočakali. Saj že star pregovor pravi, da kdor čaka, dočaka.

Slavnostno otvoritev je začel Bolfenški oktet s pesmijo Prav lepo je res na deželi in s tem poudaril veselje v naši vasi. Sledil je govor predsednika gradbenega odbora Srečka Roškara, ki je pozdravil vse prisotne, posebej pa še župana,

svetnike in svetnico, predstavnike Elektra Ptuj in Lenart. Ker pa malokatera akcija uspe tako, kot bi si želeli, je tudi Srečko izpostavil problem, ki so ga imeli organizatorji. Namreč, v to akcijo se je vključilo le 48 gospodinjstev. Ob koncu govora se je zahvalil še članoma gradbenega odbora Manfredu Jakopu in Antonu Colnariču za sodelovanje ter tudi g. Govediču iz Elektra Ptuj. Besedo je nato prevzel župan, ki se je v prvi vrsti zahvalil celotnemu gradbenemu odboru in Biščancem, ki so sami prispevali 1.350.000 SIT. 3.400.000 SIT je prispevek občinskega proračuna za l. 2001. Po celi vasi je zagorelo prek 50 luči in župan je k temu dodal, da postaja Biš najbolj urejena vas vaških okolij. Seveda pa ni pozabil, da smo z razsvetljavo za vedno izgubili del vaše idile. Manfred Jakop je kot vaščan

Biša dejal, da je po neuspeh akcijah z razsvetljavo zelo zadovoljen. Zahvalil se je občinski upravi za tesno sodelovanje. Žal mu je le za vse izjeme, ki niso bile pripravljene sodelovati, in povedal, da je akcija kljub temu uspela. Predvsem pa upa, da to ni bilo zadnje tako veliko skupno delo, ki smo ga naredili v Bišu. Po teh uradnih besedah je sledil krst. Vsi smo se izpred gasilskega doma sprehodili do Srečka, kjer je omarica, in čez nekaj trenutkov so zagorele luči po celi vasi. Za konec so še pevci odpeli nekaj pesmi, nato pa je sledila večerja v gasilskem domu. Vaščani Biša smo tako poleg dobre kapljice in še boljšega golaža bili veseli, da je tudi v naši vasi poskrbljeno za boljšo varnost in lepši videz kraja.

Romana Breznik

PRIPRAVE ZA IZGRADNJO VEŽICE

Aktivnosti za izgradnjo mrliške vežice tečejo normalno. Sedaj smo tik pred podpisom pogodbe z glavnim izvajalcem gradbenih del.

Glede na zahteve v lastniški pogodbi, podpisani leta 1987, je bil les na dosednji parceli podarjen. Potem ko so lastniki drevje odpeljali, je bilo treba pospraviti in očistiti parcelo (razmetano vejevje). Gradbeni odbor za izgradnjo vežice je organiziral akcijo čiščenja. Ta je potekala prvo soboto v novembru. Z dobro voljo, nabrušenimi sekirami in žagami smo pričeli z delom, ki je potekalo ves dan. Odpeljali smo več prikolic vejevja v Sovjak, kjer je g. Stanko Ornik odstopil prostor za deponiranje. Tu bo počakalo do prvega maja 2002. Uporabilo se bo ob kresovanju.

V mesecu novembru je potekalo odpiranje in vrednotenje prispelih ponudb za izvajalca gradbenih del. Na navedeni razpis so se prijavila tri podjetja. Najugodnejši ponudnik, cenovno in glede roka, je bilo gradbeno podjetje Gradis - Gradnje Ptuj. Trenutno potekajo aktivnosti za podpis pogodbe. Če bodo ugodne vremenske razmere dopuščale, bo delo steklo že v mesecu decembru ali takoj po novem letu.

Odbor za izgradnjo vežice se pristočno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri delu, vsem, ki so prispevali prepotrebna denarna sredstva na osnovi podpisanih pogodb ali s prostovoljnimi prispevki. Z

združenimi močmi in dobro voljo se lahko marsikaj postori. Še vedno velja reklo: V slogi je moč! To naj bo tudi naše vodilo.

Odbor za izgradnjo vežice:
Franc Pukšič

Fantje so zavihali rokave in očistili ostanke gozda

PITNA VODA TUDI V SOVJAKU

Prečrpalnica za v Bišu za vodovod Sovjak

Vsi vemo, da je voda vir življenja. Še večji pomen ima, če je ta voda čista in pitna.

Sovjak je bila zadnja vas v naši občini, ki še ni imela vodovoda. Toda sedaj tega problema ni več in z veseljem lahko povemo, da so vse vasi preskrbljene s pitno vodo. V okviru občinskega praznika je potekala tudi otvoritev vodovoda Sovjak - Črmlja pri prečrpalni postaji v Bišu. Prireditev sta pričela harmonikaša Boštjan in Sandi Ornik. V pozdravnem govoru je predsednik odbora Štefan Krajnc pozdravil vse prisotne, ki so finančno in moralno pripomogli k temu, da tudi vaščani Sovjaka danes pijejo čisto vodo iz vodovoda. V odboru sta sodelovala še Leopoldina Lovrenčič in Jože Požegar.

Župan občine je podal pojasnilo o poteku gradnje in k temu dodal še zgodbo, kako se je razvijal vodovod v naših krajih. Leta 1984 so vodo dobili ravninski deli (Trnovska vas, Biš, Ločič) v še takratni občini Ptuj. Po dveh letih so vodovod speljali tudi v višinske predele (Bišečki Vrh, Trnovski Vrh). Lani pa je v program prišel še Sovjak, ki je za to investicijo potreboval 19,5 milijona tolarjev. Šest milijonov je prispevalo ministrstvo za gospodarstvo. Predvideno je bilo, da bi 6-7 milijonov prispevalo tudi ministrstvo za okolje, vendar so kasneje sporočili, da nas sicer imajo radi, ampak denarja pa ne morejo dati.

Pritožba ni pomagala, toda delo se je vseeno nadaljevalo. Tako so 2,730,000 SIT prispevali krajanje Sovjaka, ostali del investicije v višini 17,270,000 SIT je prispevala občina Trnovska vas. V akcijo je bilo vključenih 21 gospodinjstev. Župan je poudaril, da je kljub težavam to velika pridobitev za vas in tako tudi za celotno občino. K temu je v šali dodal, da Slovenci radi pijemo vino, ampak za rezervo pa je dobro imeti vodo.

Direktor komunale g. Vogrinčič je med drugim dejal, da upa, da so izpolnili naša pričakovanja. Opomnil je na prednosti neoporečne pitne vode, ob koncu govora pa nam je tudi čestital ob 3. občinskem prazniku.

Sledilo je formalno odprtje vodovoda - člana odbora Leopoldina Lovrenčič in Štefan Krajnc ter župan Karl Vurcer so prerezali vrstico pred prečrpalno postajo. Da je voda res tam, kjer mora biti, so dokazali gasilci iz Biša na hidrantu pri Maguševih. Ob koncu smo vsi prisotni bili povabljeni na narezek v prostore občine, ki je z letošnjimi pridobitvami zelo zadovoljna.

Romana Breznik

RADIOPTUJ

89,8 • 98,2 • 104,3 MHz

radio, ki je na vaši frekvenci

TEDNIK

vaša štajerska kronika

Uradni vestnik

Občine Trnovska vas

21. december 2001

Leto II, številka 4

V S E B I N A

1. SKLEP

O ZAČASNEM FINANCIRANJU JAVNE PORABE V OBČINI TRNOVSKA VAS V LETU 2002

2. ODLOK

O USTANOVITVI REŽIJSKEGA OBRATA V OBČINI TRNOVSKA VAS

3. ODLOK

O SPREMEMBAH ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE TRNOVSKA VAS ZA LETO 2001

4. CENE DIMNIKARSKIH STORITEV

1.

Na podlagi 148. člena Ustave RS (Uradni list RS, št. 33/91-1), 55-57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 72/93, 6/94, 45/94, 57/94, 14/95, 20/95, 63/95, 73/95, 9/96, 39/96, 44/96, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 in 74/98) in 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Ur. list RS, št. 79/99 in 124/00) je občinski svet občine Trnovska vas na 24. redni seji dne 12. 12. 2001 sprejel

SKLEP

O ZAČASNEM FINANCIRANJU JAVNE PORABE V OBČINI TRNOVSKA VAS V LETU 2002

1. člen

Do sprejetja Odloka o proračunu občine Trnovska vas za leto 2002 se financiranje potreb uporabnikov proračunskih sredstev začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto, vendar najdlje do 31. 3. 2002. Pri začasnem financiranju se smejo mesečno uporabljati dvanajstine sredstev po proračunu za leto 2001.

2. člen

Doseženi prihodki in odhodki po tem sklepu so sestavni del proračuna občine Trnovska vas za leto 2002.

3. člen

V obdobju začasnega financiranja ni dovoljeno začeti z izvajanjem novih investicij, ki niso bile zajete v proračunu za leto 2001.

4. člen

Sklep začne veljati z dnem sprejema na občinskem svetu občine Trnovska vas, uporablja pa se od 1. 1. 2002.

Trnovska vas, 12. 12. 2001

Štev.: 032-01/24-3

Župan občine Trnovska vas:
Karl Vurcer, l.r.

2.

Na podlagi 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Ur. list RS, št. 32/93), na podlagi 3. člena Odloka o gospodarskih javnih službah na območju občine Trnovska vas (Uradni vestnik Tednika, št. 1/99) in 16. člena Statuta občine Trnovska vas (Uradni vestnik Tednika, št. 1/99) je občinski svet občine Trnovska vas na svoji 11. izredni seji dne 4. 12. 2001 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi režijskega obrata v občini Trnovska vas

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom občina Trnovska vas, s sedežem v Trnovski vasi 42, 2254 Trnovska vas, ustanavlja režijski obrat kot notranjo organizacijsko enoto občine Trnovska vas.

II. USTANOVITELJ REŽIJSKEGA OBRATA

2. člen

Ustanovitelj režijskega obrata je občina Trnovska vas. Obrat lahko zaposli ustrezno potrebno število delavcev glede na potrebe. O zaposlitvah odloča župan na podlagi soglasja občinskega sveta.

3. člen

Med sprejetimi delavci režijskega obrata se imenuje vodjo, ki je odgovoren za izvršitev nalog, ki jih dodeli župan.

4. člen

Režijski obrat deluje na območju občine Trnovska vas, po predhodnem dogovoru pa lahko deluje tudi izven nje.

Stroški režijskega obrata se pokrivajo iz:

- komunalnih taks, ki jih prejme občinski svet občine Trnovska vas,
- sredstev občinskega proračuna,
- prihodki režijskega obrata.

Prihodki, ki jih režijski obrat ustvarja oziro-

ma pridobiva s prodajo storitev, se stekajo v proračun občine Trnovska vas.

5. člen

Pogoji, kot so delovni pogoji, sankcije za kršitve na delovnem mestu, se določijo v pogodbi o delovnem razmerju.

III. DEJAVNOST REŽIJSKEGA OBRATA

6. člen

Režijski obrat opravlja naslednje dejavnosti:

1. odvajanje padavinskih voda,
2. javna snaga in čiščenje javnih površin,
3. urejanje javnih poti, površin za pešce, zelenih površin in drugih javnih poti,
4. urejanje javnih parkirišč,
5. plakatiranje, obveščanje in okraševanje naselij,
6. zimsko službo,
7. postavljanje reklamnih objektov,
8. vzdrževanje športno-rekreacijskih objektov,
9. vzdrževanje infrastrukturnih in drugih objektov,
10. zemeljska in druga gradbena dela,
11. vsa druga vzdrževalna dela.

IV. KONČNI DOLOČBI

7. člen

Župan izda v 30 dneh po uveljavitvi tega odloka Pravilnik o delovanju režijskega obrata.

8. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Trnovska vas.

Št. 032-01/2001-11IZ

Datum: 4. 12. 2001

ŽUPAN OBČINE:
KARL VURCER, l.r.

3.

Na podlago 40. člena Zakona o javnih financah (ur. list RS, št. 79/99 in 124/00) ter 93. člena Statuta občine Trnovska vas (Uradni vestnik Tednika, št. 1/99 je občinski svet občine Trnovska vas na 24. redni seji dne 12.12.2001 na predlog župana sprejel

ODLOK

O SPREMEMBAH ODLOKA O PRORAČUNU
OBČINE TRNOVSKA VAS ZA LETO 2001

1. člen

V odloku o proračunu občine Trnovska vas (Uradni vestnik občine Trnovska vas, št. 1/2001) se drugi odstavek 3. člena spremeni tako, da glasi:

Proračun občine Trnovska vas za leto 2001 se določa v višini

180.269.543,62 SIT, in sicer:

a) bilanca prihodkov in odhodkov:

- prihodkov 167.361.370,80

- odhodkov 180.269.543,62

b) račun finančnih terjatev in naložb:

Bilanca prihodkov in odhodkov rebalansa proračuna občine
Trnovska vas za leto 2001

I.	SKUPAJ PRIHODKI	167.361.370,80
	TEKOČI PRIHODKI	50.412.905,80
70	DAVČNI PRIHODKI	26.141.922,00
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	20.001.000,00
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	1.364.799,84
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	4.776.122,16
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI	24.270.983,80
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	2.200.000,00
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	754.000,00
712	DENARNE KAZNI	11213,77
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	0
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	21.305.770,03
72	KAPITALSKI PRIHODKI	0
73	PREJETE DONACIJE	110000,00
74	TRANSFERNI PRIHODKI	116.838.465,00
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	116.838.465,00
79	PRENOS PRIHODKOV IN DRUGIH PREJEMKOV	0
	Sredstva na računih ob koncu prejšnjega leta	12.908.172,82

II.	SKUPAJ ODHODKI:	180.269.543,62
40	TEKOČI ODHODKI	33.265.253,67
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH	14.407.192,00
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	1.980.822,00
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	15.745.734,23
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	0
409	SREDSTVA, IZLOČENA V RAZERVE	1.131.505,44
41	TEKOČI TRANSFER	32.828.277,19
410	SUBVENCIJE	1.828.572,12
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	19.977.771,24
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	2.750.000,00
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	8.271.933,83
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	111.393.463,24
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	111.393.463,24
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	2.782.549,52
430	INVESTICIJSKI TRANSFERI	2.782.549,52
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK	
	PRORAČUNSKI PRIMANKLJAJ	
	(I. - II.)	0

- prihodkov 0

- odhodkov 0

c) račun financiranja:

- prihodkov 0

- odhodkov 0

zmanjšanje sredstev na računih 12.908.172,82 SIT.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občine Trnovska vas.

Štev.: 032-01/24-2

Datum: 12.12.2001

Župan občine
Karl VURGER, l. r.

4.

Na podlagi sprejetega Odloka o dimnikarskih storitvah na območju občine Trnovska vas (Uradni list RS, št. 64/2000) je občinski svet občine Trnovska vas na svoji 22. redni seji dne 22.11.2001 potrdil predlog

CEN DIMNIKARSKIH STORITEV,

ki znašajo:

- čiščenje centralne kurilne naprave enkrat letno

(zajema dimnik, centralno peč in istočnico)

dimnik..... 832,50 SIT

istočnica..... 329,40 SIT

centralna peč..... 1.729,80 SIT

davek na dodano vrednost 19%..... 549,42 SIT

3.441,12 SIT

- čiščenje štedilnika navadne peči ali podobno enkrat letno

(zajema dimnik, štedilnik in istočnico)

dimnik..... 832,50 SIT

istočnica..... 329,40 SIT

štedilnik..... 467,10 SIT

davek na dodano vrednost 19%..... 309,51 SIT

1.938,51 SIT

- čiščenje zidanega štedilnika enkrat letno

(zajema dimnik, štedilnik zidani in istočnico)

dimnik..... 832,50 SIT

istočnica..... 329,40 SIT

zidani štedilnik 585,90 SIT

davek na dodano vrednost 19%..... 332,08 SIT

2.079,88 SIT

- strokovni požarni pregled enkrat letno

(zajema pregled)

požarni pregled..... 1.711,80 SIT

davek na dodano vrednost 19%..... 325,24 SIT

2.037,04 SIT

- meritve dimne emisije z zapisnikom enkrat letno

(zajema meritve in zapisnik)

meritve in zapisnik..... 2.700,00 SIT

davek na dodano vrednost 19%..... 513,00 SIT

3.213,00 SIT

Vse cene so v SIT. Nove cene začnejo veljati z dnem sprejema na občinskem svetu, objavljene pa so v Uradnem vestniku občine Trnovska vas.

Datum: 13.12.2001

Številka: 352-09/2001

Župan občine Trnovska vas:
Vurcer Karl, l. r.

UREDBA O TAKSI ZA OBREMENJEVANJE OKOLJA ZARADI ODLAGANJA ODPADKOV

V uradnem listu št. 70/01 je bila objavljena Uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki določa višino, način obračunavanja, odmere in plačevanja takse za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih odpadkov (v nadaljevanju taksa) ter merila za znižanje in oprostitev plačevanja takse.

Obremenjevanje okolja je:

- obremenjevanje tal s količino odloženih odpadkov in
- obremenjevanje zraka z emisijo metana zaradi odloženih biorazgradljivih odpadkov.

Zavezanec za plačilo takse je upravljavec odlagališča – v našem primeru je to podjetje za gospodarjenje z odpadki Čisto mesto Ptuj, d.o.o. Zavezanec bo plačeval takso v znesku, ki je enaka osnovi za takso za odpadke, ki jih je v koledarskem letu trajno odložil na odlagališče. Višina osnove za plačevanje takse bo določena na podlagi raznih meritev - tehtanja pred odlaganjem in izračunana na podlagi predpisanih formul. Zavezanec bo tako moral pri Agenciji Republike Slovenije za okolje do 31. marca tekočega leta vložiti napoved za plačilo takse za preteklo leto, v kateri bo navedel vse potrebne podatke za njeno odmero. Zavezanec pa bo lahko uveljavil tudi oprostitev ali zmanjšanje plačila takse na podlagi zakona o varstvu okolja in določil uredbe. Agencija bo zavezancem odmerila takso z odločbo. Ta bo vsebovala znesek odmerjene takse, znesek določene in vplačane akontacije in znesek doplačila ali vračila takse ter rok plačila. Taksa bo morala biti odmerjena do 31. oktobra tekočega leta za preteklo leto. Zavezanec bo lahko z vložitvijo vloge na agencijo uveljavil oprostitev ali zmanjšanje plačila najkasneje do 31. marca tekočega leta zaradi izvajanja sanacijskih ali drugih del v istem letu za zmanjšanje obremenjevanja tal oz. zraka zaradi odlaganja odpadkov na odlagališču v istem letu. Taksa se bo zavezancu znižala ali oprostila za naslednje namene:

- izvedba sanacijskih ali drugih del za prilagoditev obstoječega odlagališča za odlaganje nenevarnih odpadkov predpisanim zahtevam;
- gradnja obratov ali nakup naprav, namenjenih obdelavi odpadkov, da bi

zmanjšali obremenjevanja okolja zaradi odlaganja odpadkov na obstoječem odlagališču nenevarnih odpadkov v obdobju, ki je za obdelavo odpadkov določen v predpisih na področju ravnanja z odpadki;

- za gradnjo novega odlagališča nenevarnih odpadkov s celotno kapaciteto odlaganja za najmanj 500.000 ton komunalnih odpadkov in

- za širitev obstoječega odlagališča za odlaganje nevarnih odpadkov, če je več kot 70 % širitve odlagališča namenjena odlaganju komunalnih odpadkov.

Za oprostitev oz. znižanje takse pa bodo morali biti izpolnjeni še drugi pogoji, ki jih v tem članku zaradi obsežnosti ne navajamo.

Zavezanci bodo morali pričeti plačevati takso s 1. januarjem 2002. Znesek mesečnih akontacij, ki ga bodo plačevali obstoječi zavezanci v letu 2002, se bo določil na podlagi:

- podatkov o količini in vrstah odloženih odpadkov iz zavezančeve evidence o odlaganju odpadkov za obdobje leta 2000 skladno s predpisom o ravnanju z odpadki in
 - podatkov o količini zajetega metana v letu 2000.
- Navedeni podatki so morali biti posredovani upravi najkasneje do 31. oktobra 2001.

Kaj pomeni sprejeta uredba za občane?

Zavezanci za plačilo takse bodo morali takso vključiti v ceno odvoza komunalnih odpadkov, kar bo celotno storitev odvoza odpadkov nekoliko podražilo, logično je, da je povzročitelj dolžan prevzeti stroške za ravnanje z odpadki. Višina plačila takse, ki bo bremenila občane - povzročitelje, zaenkrat še ni znana. Taksa je predpisana enotno za celotno območje Republike Slovenije, kar pomeni, da se plačilu ni mogoče izogniti.

Na višino takse lahko vplivajo samo povzročitelji z vzornejšim sortiranjem in odlaganjem odpadkov. Taksa se, kot je predhodno navedeno, odmerja za obremenjevanje tal s količino odloženih odpadkov in za obremenjevanje zraka z emisijo metana zaradi odloženih biorazgradljivih odpadkov. Navedeno pomeni, da lahko s količino proizvedenih odpadkov, predvsem pa z ločevanjem po izvoru, vplivamo na višino takse; manj bomo

proizvedli odpadkov za trajno odlaganje nižja bo taksa in obratno.

Torej je potrebno že na izvoru izločiti tiste vrste odpadkov, ki jih je potrebno odlagati na ekoloških otokih in s tem zmanjšati količino ostanka odpadkov. V tem primeru je nujno potrebno, da vsaka občina zagotovi potrebno število lokacij za ekološke otoke. Tako bodo občani imeli možnost zmanjšati količino odpadkov za končno odlaganje. Izločiti je treba papir ter plastično, kovinsko in stekleno embalažo. Če bomo vzorni še pri odlaganju bioloških odpadkov (treba jih je izločiti in kompostirati), ti vplivajo na višino emisije metana, bomo takso tudi na tem področju znižali.

Vsi smo dolžni zmanjšati količino bioloških odpadkov v posodah za ostale odpadke oziroma jih sploh ne smemo oddajati. Trenutno za območje podeželskih naselij ni predvideno zbiranje in odvoz bioloških odpadkov, saj je ta strošek za samo nekaj gospodinjstev, ki bi koristilo to uslugo, previsok, zato so prebivalci teh naselij dolžni biološke odpadke sami kompostirati doma.

Da bi zmanjšali količino bioloških odpadkov v posodah za ostale odpadke, je bila v začetku tega leta posredovana v vsako gospodinjstvo brošura Kompostiranje na vrtu. Tako želimo, da vam bo, kot napotek, v veliko korist. Pričakujemo, da bo ravnanje z odpadki v prihodnje s strani vseh povzročiteljev odgovornejše, da bodo ekološki otoki vzornejši in da ne bo več divjih odlagališč. Na ta način bodo tudi stroški občine manjši, ker ne bo potrebno opravljati dodatnih del, porabljen sredstva pa bomo lahko izkoristili za druge projekte.

Tako občina, ki mora po zakonu zagotoviti javno službo ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganje ostankov komunalnih odpadkov, kot tudi izvajalec, Čisto mesto Ptuj, d.o.o., še enkrat prosita vas, občane, da odpadke odlagate na za to določena mesta odgovorno in vzorno, saj boste tako polepšali okolje, pomembno pa vplivali tudi na višino takse, ki nas bo pričela bremeniti s 1. januarjem 2002.

Ptuj, november 2001
Za Čisto mesto Ptuj, d.o.o.
Franc MERC

PRIČETEK GRADNJE KANALIZACIJE PRVI »kanal D« NOVO NASELJE V TRNOVSKI VASI

Po izgradnji čistilne naprave v Trnovski vasi, ki je eden izmed infrastrukturnih pogojev za novo šolo, telovadnico in vrtec (za te investicije predvidevamo začetek del v naslednjem letu), bo zelo pomembna izgradnja kanalizacije v ožjem delu naselja Trnovska vas (trgu kot pravimo). Ta se bo moral zaradi svojih težav, kam speljati odpadne vode iz gospodinjstev, s katerimi se že spopadajo občani v tem delu naše občine, čim prej priklopiti na kanalizacijo, vendar jo bo potrebno prej še izgraditi. To bo velik finančni zalogaj za našo občino, saj je investicija kanalizacije, da pokrijemo ožji trg po idejnem projektu ocenjena na cca 90 mio SIT.

V letu 2000 smo priklopili sedanjo osnovno šolo, ki ima speljane odpadne vode prek čistilne naprave. Zaradi zagotovitve delovanja čistilne naprave je nujno, da priklopimo še nekaj gospodinjstev, da bo čistilna naprava delovala normalno tudi v času počitnic, ko šola ni zasedena in ni dotoka odpadnih vod na čistilno napravo.

Na občinskem svetu je bila sprejeta

odločitev, da se izgradi »kanal D«, za kar smo pridobili gradbeno dovoljenje in druga soglasja, ki so potrebna za pričetek del.

V mesecu novembru je izgradnja stekla, investicija je ocenjena na 6,7 mio SIT, daje pa možnost novemu naselju v Trnovski vasi, kjer se je z vselitvijo treh mladih družin začelo življenje in tudi nastala potreba po izgradnji kanalizacije. Stanovalci so bili pred dilemo: ali graditi greznice ali čakati na kanalizacijo.

Neposredni uporabniki ob tej trasi so podpisali pogodbe za prispevek v višini 200.000,00 SIT po gospodinjstvu za glavni vod kanalizacije, hišni priključek pa je v celoti njihov strošek.

V investicijo smo vključili sredstva za obremenjevanje vode, do katerih smo upravičeni samo če imamo investicije na področju kanalizacije ali čistilnih naprav. S to investicijo smo si ta sredstva pridobili in znašajo 2.400.000,00 SIT.

Investicija v glavni vod je bila zaključena v mesecu novembru.

V letu 2001 smo zaključili z oskrbo s pitno

vodo, saj imamo sedaj končno pokrito celotno področje občine s to pomembno življenjsko tekočino, odprli pa smo novo poglavje na področju izgradnje kanalizacij. V državi nasploh si prizadevajo urediti odpadne vode in zgraditi čistilne naprave, v Trnovski vasi pa jim želimo slediti.

Irena Polič

Izgradnja kanala D v novem naselju

OBVESTILO AGENCIJE ZA KMETIJSKE TRGE

Program SAPARD je eden od treh predpristopnih programov EU kot poseben program pomoči za kmetijstvo in razvoj podeželja za države kandidatke za vstop v EU. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja je tista institucija, ki bo upravljala s sredstvi predpristopne pomoči SAPARD-a. Gre za sredstva iz evropskih skladov, do katerih bo Slovenija upravičena vse do vstopa v Evropsko unijo. Do dodelitve sredstev pa bodo upravičeni tisti posamezniki ali institucije, ki bodo izpolnjevali pogoje naslednjih javnih razpisov:

1. Javni razpis za investicije v kmetijska gospodarstva (ukrep 1 – dodatne informacije: ga. Sonja Gornik 01/478 9225): ukrep obsega podporo investicijam na kmetijskem gospodarstvu, ki bodo prispevale k izboljšanju konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev in izpolnjevanja zahtev pravnega reda EU na področju higiensko-veterinarske ureditve, varovanja okolja in zaščite živali. Upravičenci do teh sredstev so nosilci kmetijskega

gospodarstva ter druge fizične in pravne osebe, ki opravljajo kmetijsko in živilsko dejavnost v skladu z načeli dobre kmetijske prakse na ozemlju RS in bodo izpolnjevale predpisane pogoje, ki bodo določeni z razpisom.

2. Javni razpis v živilsko-predelovalno industrijo (ukrep 2 – dodatne informacije: g. Janez Lipeč 01/478 9226): ukrep obsega podporo naložbam v materialna sredstva, ki omogočajo prilaganje živilsko-predelovalnih obratov zahtevam EU na področju veterinarsko-sanitarnih predpisov in predpisov o varovanju okolja in zaščite živali ter izboljšanje konkurenčnosti na domačem in tujih trgih. Upravičenci do sredstev so fizične in pravne osebe ali njihove registrirane skupine in združenja, ki delujejo na področju klanja živali, predelave mesa in proizvodnje mesnih izdelkov, predelave rib in proizvodnje ribjih izdelkov, predelave mleka in proizvodnje mlečnih izdelkov ter priprave teh proizvodov za trg, in bodo izpolnjevali predpisane pogoje, ki bodo določeni z razpi-

som.

3. Javni razpis za diverzifikacijo na podeželju (ukrep 3 – dodatne informacije: ga. Ariana Libertin 01/478 9222): ukrep obsega podporo za izgradnjo in izboljšanje turistične ponudbe na podeželju, ki se bo opravljala kot dopolnilna dejavnost na kmetijah, in naložbam v tradicionalno domačo obrt na kmetijah: izgradnja ali obnova prostorov in nakup opreme za opravljanje turistične dejavnosti, ureditev prostorov za rekreacijo in prosti čas na turističnih kmetijah za potrebe gostov, izgradnjo ali obnovo prostorov in nabavo opreme za opravljanje tradicionalne domače obrti na kmetijah. Upravičenci do sredstev so fizične osebe, ki so lastniki ali zakupniki kmetij na območjih razvojnih programov podeželja, ki jih izvaja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo ter bodo izpolnjevali predpisane pogoje, ki bodo določeni z javnim razpisom.

4. Javni razpis v kmetijsko infrastrukturo (ukrep 4 –

dodatne informacije: ga. Vida Kokalj 01/478 9223): ukrep obsega podporo za ureditev cestne infrastrukture (cestne povezave, dostopne poti, poti do kmetijskih površin), ureditev tematskih poti in ureditev vodne oskrbe (preskrba s pitno vodo v vaseh in na kmetijah). Upravičenci za dodelitev sredstev so občine, ki so vključene v razvojne programe podeželja, ki jih izvaja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, razen občine iz območij, ki so vključene v projekt Vinske turistične ceste Slovenije oziroma projekte CRPOV za posamezne dele občin.

Javni razpisi za program SAPARD bodo v Uradnem listu RS objavljeni takoj po objavi uradnega dokumenta o akreditaciji Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja v Uradnem listu Evropske unije.

Služba za stike z javnostmi
Agencije RS za kmetijske trge
in razvoj podeželja
Mateja Faletič, univ. dipl. nov.

Društvo upokojencev**FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO
OBDOBJE**

Na povabilo območne zveze društva upokojencev za ptujsko regijo smo se 1. oktobra 2001 udeležili festivala za tretje življenjsko obdobje.

Prireditve je potekala v Cankarjevem domu v Ljubljani od 1. do 2. oktobra 2001 pod okriljem organizatorja Zveze društev upokojencev Slovenije s pomočjo soorganizatorjev - Cankarjevega doma ter Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

V veliki avli Cankarjevega doma so svoje storitve in ponudbo predstavila skoraj vsa zdravilišča iz Slovenije - 40 razstavljalcev kulturne, zdraviliške, zeliščarske, umetnostne in druge dejavnosti.

Predavanja - okrogle mize so bila v Štihovi dvorani. Po krajšem kulturnem in predstavitvenem programu je navzoče pozdravil predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije g. Gobec. Poleg ostalih uvodnikov je svoj pozdravni govor imel tudi predsednik slovenskega parlamenta. Že ob 11. uri se je v polni dvorani pričela okrogla miza na temo Za boljše in pestrejšje ter kvalitetno življenje starostnikov v tretjem življenjskem obdobju.

Premalo je prostora, da bi lahko opisala vsaj del predstavljenega programa. Morda samo to, da je bila med drugim zanimiva predstavitev analize gospe Irene Goželj - Levičnik z geslom Skupaj lahko naredimo več za kakovost življenja starejših. Zanimivo je bilo tudi predavanje enega od sodelujočih

na temo Kako graditi in organizirati domove za ostarele, da ne bodo podobni kasarnam in organizirani v slogu bolnišnic.

Mnogo je bilo povedanega tudi o možnostih kakovostnejšega življenja ljudi v tretjem življenjskem obdobju, ki bi imelo poudarek na skrbi za boljše zdravje, izobraževanje ter na kulturnem področju. To naj krepi ne samo telo, ampak tudi srce in duha.

Predavanja ob drugi okrogli mizi so se na temo Sožitje in soodvisnost generacij pričela ponovno ob 14. uri. Tukaj so se pred polno dvorano zvrstili predavatelji iz raznih delov Slovenije. Med njimi so bili zdravniki, ki so navzočim predstavili izkušnje pri delu s starejšimi, sociologi in javni delavci pa predvsem na temo Kako doseči sožitje pri delu in življenju mlajših s starejšimi.

Ni potrebno posebej poudarjati, da so bile na obeh okroglih mizah predstavljene zanimive teme za vse generacije v povezavi enih do drugih, na področju šolstva, zdravstva, socialnega varstva in nenaslednje politike v naši državi. Prav tako so se zvrstile teme, vezane na mesta in podeželja, saj se življenje starostnikov bistveno razlikuje.

Prirediteljem lahko čestitamo in si želimo, da bi Zveza društev upokojencev Slovenije skušala predstavljeno prenesti na širše območje države.

Na žalost se festivala ni moglo udeležiti več predstavnikov društva upokojencev, ki bi s svojim znanjem in kreativnostjo prenašali

predstavljeno med širše množice - tudi in predvsem med starejše. Tako pa lahko upamo, da bo prihodnje leto tej prireditvi namenjena katera od večjih dvoran Cankarjevega doma, kjer se bo lahko predavanj udeležilo večje število članov Društev upokojencev Slovenije, ki bodo utrip predstavljenega prenesli tudi na podeželje in med širše članstvo DU.

Marija Dominik

Leto 2001 se izteka, zato se vsem članom Društva upokojencev Trnovska vas, predvsem pa izvršilnim odborom zahvaljujem za ves prosti čas, ki ste ga vložili v društvo. Hvala tudi vsem krajanom, ki ste z razumevanjem prisluhnili zahtevam našega društva.

Hvala občini, da prisluhne našim potrebam in zagotovi del finančnih sredstev za nemoteno poslovanje.

Vodilnim v našem društvu se izteka štiriletni mandat, zato želim novoizvoljenemu vodstvu v DU uspešno delo v zadovoljstvo vseh članov in tudi krajanov naše občine. Vsem članom DU, krajanom in občinskim delavcem v delovnem okolju in v krogu najdražjih želim vesele božične praznike in srečno, zdravo ter uspešno novo leto 2002.

Predsednik DU:
Franc Kuplen

Streliško društvo Trnovska vas**PRIDOBILI MONTAŽNO STRELIŠČE**

Po dolgotrajni želji in večletnem odrekkanju smo si v domačem kraju ustvarili minimalne pogoje za izvedbo treningov in tekmovanj. Sredstva za štiristezni montažno strelišče smo si v celoti zagotovili sami. Precej je bilo vložnega tudi lastnega dela, saj smo si mizo in zaščitno steno izdelali sami. Za izdelavo ima največ zaslug naš član g. Franci Muršec, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Strelišče je izdelano tako, da ga je mogoče v dokaj kratkem času postaviti in razstaviti in ga shraniti na malem prostoru. Treningi so predvidoma vsako nedeljo ob 15. uri, razen takrat, ko je v domu krajanov predvidena kakšna prireditve. Ob tej priložnosti bi povabil vse občane, še posebej pa osnovnošolce, mladince in mladinke, ki jih športno streljanje veseli, da se nam pridružijo in preizkusijo svoje sposobnosti.

**TURNIR V STRELJANJU Z ZRAČNO
PUŠKO OB OBČINSKEM PRAZNIKU**

Tako kot lani smo se tudi letos aktivno vključili v praznovanje občinskega praznika

in v četrtek, 25.10.2001, organizirali turnir v streljanju z zračno puško za vse člane in krajanje naše občine. Turnirja se je udeležilo 23 tekmovalcev. Dober pogled in mirno roko je preizkusil tudi župan g. Karl Vurcer. Streljali smo na 200 možnih krogov. Prvo mesto je dosegel Janez Tašner (167 krogov), drugo Miran Arnuga (161 krogov) in tretje Mitja Kovačič (161 krogov).

MEDOBČINSKA LIGA

Skupaj s SD Osek in SD Vitomarci smo se dogovorili, da bomo organizirali medobčinsko ligo v streljanju z zračno puško, in sicer ekipno in posamično. Vsako društvo tekmuje z dvema ekipama, ki jo sestavljajo štirje tekmovalci, med njimi je en v rezervi. Rezultat tekmovalca, ki je rezerva, se ne šteje za skupni rezultat ekipe, upošteva pa se v kategoriji posameznika, enako tudi ostalim trem iz ekipe. Strelja se na 400 možnih krogov.

Prvi krog je bil 24.11.2001 na strelišču v Oseku. Našo prvo ekipo so sestavljali Janez

Tašner, Franc Horvat, Miran Arnuga in Mitja Kovačič, drugo ekipo pa Boštjan Čeh, Robi Kocmut, Davorin Čeh in Jani Čeh. V kategoriji posameznikov pa še tekmujejo Franci Muršec in Franci Hameršak.

Po prvem krogu vodi ekipa SD Osek 1 s 1012 krogi, sledi SD Trnovska vas 1 s 971 krogi in SD Trnovska vas 2 z 901 krogom.

V kategoriji posameznika vodi Vlado Steinfelner (345 krogov), sledi mu Franc Slekovec (334), oba SD Osek, ter Marjan Gavez (334), SD Vitomarci. Najboljši naš tekmovalec je Franc Horvat (327) na 5. mestu in Janez Tašner (324) na 6. mestu. Ostali naši tekmovalci zasedajo 8., 9., 10., 11., 12., 17. in 18. mesto.

Pred nami so božični in novoletni prazniki. Naj nas obogatijo s čim lepšim praznovanjem, leto 2002 pa naj nam podari obilo zdravja, veselja in miru.

Za SD Trnovska vas:
predsednik Mitja Kovačič

GASILSKA VAJA

Gasilci na požarni vaji

Naloga gasilcev je, da skozi celo leto skrbijo za varstvo pred požari in drugimi nesrečami. Mesec požarne varnosti, oktober, pa terja še posebno skrb in v okviru tega potekajo v GZ Trnovska vas-Vitomarci vsako leto večje akcije. Letos so naredili preizkus, kako hitro so gasilci pripravljeni, če kje zagori. Požarna vaja se je odvijala na Kozlovcu, kjer so zakurili podrtijo, ki je morala zares zgoreti. Sprožili so tihi alarm,

kar pomeni, da so gasilce o požaru obvestili prek »pejdžerov« in mobilnih telefonov. Pri vaji so sodelovali gasilci iz PGB Biš, PGD Vitomarci in gasilci iz PGD Desenci. Društva so se na kraj dogodka pripeljala s kombiji in cisternami, kajti kljub temu, da je bila akcija uspešna in je zgorelo vse, kar je bilo predvideno, so morali gasilci skrbeti za varnost in paziti, da se ne bi požar razširil še na druge objek-

te. Celotno gasilsko vajo je prevzel predsednik GZ Trnovska vas-Vitomarci Alojz Fekonja. Akcijo pa je spremljal tudi župan občine Trnovska vas Karl Vurcer. Po končani vaji so si vsi

prisotni privoščili malico v gasilskem domu Biš. Na požarišču pa so pozno v noč ostali dežurni gasilci, ki so pazili na žerjavico in na okolje.

Romana Breznik

KMEČKE ŽENE IZ TRNOVSKE VASI V STOPERCAH

V četrtek, 18. novembra, smo se članice Društva kmetič Trnovska vas odpravile na srečanje s prijateljskim društvom gospodinj iz Stoperc. Bile smo povabljene na kostanjev piknik. Ker je bilo precej hladno, smo se toplo oblekle. Po prihodu v Stoperce smo se odpravile na domačijo ene od članic. Tam nas je čakalo prijetno presenečenje. Povabili so nas v hišo. Gospodinja in članica, ga. Matilda Jerenšek, nas je s svojo družino pristrčno sprejela v svoj dom.

Vse članice društva z njihovo predsednico in gostiteljico so se trudile, da bi se lepo počutile, da ne bi bile lačne in žejne, kar jim je tudi zelo uspelo.

Čakalo nas je še nekaj presenečenja. Srečanja sta se udeležila kar dva župana.

Gospod Franc Bezjak, župan Majšperka, in seveda naša nepogrešljiva koordinatorka za delo s kmečkimi ženami Terezija Meško, sta nam skupaj predstavila polemike okrog zakona o dopolnilnih dejavnos-

tih na kmetiji.

Kasneje se nam je pridružil tudi naš župan Karl Vurcer s soprogo.

Oko se nam je zarosilo, ko smo med vrati zagledale njihovo neutrudno članico g. Ivanko z možem, saj nam je vsem dobro znano, da je njeno požrtvovalno delo ustavila težka bolezen. Še dobro se spominjamo, ko sta nas Ivanka in njen mož pred dvema letoma zdrava in nasmejana gostila v njunem domu.

Dan nam je prehitro minil v prijetnem klepetu in izmenjavi izkušenj. Pred odhodom smo se ustavile še na dvorišču, kjer nam je mlad gospodar pekel kostanje. Obogatene s spomini in izkušnjami smo se proti noči vrstile domov.

Za prijetno doživetje se moramo zahvaliti vsem članicam, ki so nas gostile.

Največja zahvala gre vsekakor gospe Matildi in njeni družini. Upamo, da se kmalu spet srečamo.

Marica Maguš

Spoštovane občanke in občani!

Leto, ki je bilo za nas, gasilce, kar pestro. Pogosto smo posredovali pri nekaj večjih in manjših požarih, pa tudi na izobraževanje našega članstva nismo pozabili. Postali smo bogatejši pri opremljenosti parka, ki smo ga s pomočjo občinskega proračuna dopolnili z visokotlačno črpalko tipa Kotorna. Letos smo jo že dodobra preizkusili in tudi upravičili sredstva za njen nakup. Pri organiziranosti društva smo se začeli prilagajati novim normam in zakonskim določilom Republike Slovenije. Tako končujemo računalniško evidentiranje članstva, ki bo verjetno zaključeno prihodnje leto z izdajo članskih izkaznic. Te bodo enakovredne osebnim izkaznicam in bodo izdane na Gasilski zvezi Republike Slovenije. Dogaja se še kup drugih stvari. Torej, če dodam v šali, je tudi nas doletela sanacija, ki nam jo je predpisala država.

Čeprav se z županom skoraj vse leto pogajamo okrog sredstev za požarno varnost, moramo priznati, da nam občinski svet in župan kljub vsem potrebam, ki se pojavljajo v občini, poskušata prisluhniti, nekatere stvari pa pač prestavimo v naslednje leto, tako da nam dela še kar lep čas ne bo zmanjkalo.

Ob koncu leta bi se rad zahvalil vsem, ki ste nam na kakršen koli način pomagali pri izpeljavi našega programa, hkrati pa povabim vse tiste, ki imajo v sebi občutek, da bi lahko storili nekaj dobrega za sebe, sočloveka in pa svojo okolico, da se pridružite skupini, ki predstavlja trenutno najštevilnejšo organizacijo v občini.

Vsem občanom in občanom želim vesele božične praznike in srečno ter zadovoljno novo leto 2002 ter da rdeč petelin nikoli ne zaide na vaše dvorišče.

Predsednik PGD Biš:
Miran Arnuga

POSTELJA IZ CVETJA

Legel bi v posteljo iz cvetja.
V znak z razprtimi rokami
bi ležal leto, dve, stoletja.
Priprl bi veke in v omami
opazoval metulje, čebele,
jate ptic, oblake debele ...

Vase vsrkal bi sinje nebo.
In nebo bi vsrkalo mene.
Zlila bi se v veliko oko,
ki nevidno bi spremljala njene
korake, vse njene stopinje,
vse misli in čustva moje boginje.

Roman Maguš

ŠPORTNO DRUŠTVO TRNOVSKA VAS

Športno društvo Trnovska vas se ukvarja le z eno športno dejavnostjo, in to je igranje malega nogometa. Iz rezultatov je razvidno, da je dokaj uspešno, saj so v prejšnji sezoni dosegli nekaj vidnih uspehov.

Iz C-lige so napredovali v B-ligo, zdaj pa igrajo v A-ligi lenarške občine. V A-ligi so se v jesenskem delu med 12 sodelujočimi ekipami uvrstili na 3. mesto po odigranih 11. kolih. Prehiteli so jih le KMN Cerkvenjak - Gostišče pri Antonu ml. in KMN Lotus. Doživeli so le dva poraza. Dvakrat so igrali neodločeno, sedemkrat pa so okusili slast zmage.

A-liga - lestvica po jesenskem delu

1. KMN CERVENJAK - G. PRI ANTONU - ML.	11.9.2.0	58:22	29 TOČK
2. KMN LOTUS	11.9.1.1	45:17	28 TOČK
3. Š. D. TRNOVSKA VAS	11.7.2.2	40:30	23 TOČK
4. BENEIDEJA	11.6.1.4	40:31	19 TOČK
5. ORFEJ BAR TOMI	11.5.2.4	39:33	17 TOČK
6. TORNADO	11.5.1.5	40:41	16 TOČK
7. LEGIJA	11.5.0.6	29:29	15 TOČK
8. KMN SV. ANA	11.4.2.5	44:44	14 TOČK
9. Š. D. BENEDIKT	11.3.3.5	29:31	12 TOČK
10. KMN REMUS	11.2.2.7	25:36	8 TOČK
11. ZGD SLIKO PL. B. GORIČAN	11.1.4.6	25:37	7 TOČK
12. Š. D. VITOMARCI	11.0.0.11	18:81	0 TOČK

Poleg odličnih uspehov pri igranju v A-ligi so dosegli še naslednje uspehe:

- v Benediktu, poletna liga - 1. mesto,
- v Benediktu, memorial Zoreta Čarlija - 2. mesto.
Ob 3. občinskem prazniku občine Trnovska vas so se srečali z državno reprezentanco Slovenije v malem nogometu in prvi preizkusili novo igrišče v Trnovski vasi, kjer bodo

Ekipi Trnovske vasi in državne reprezentance v malem nogometu

nogometa povezano s stroški, kot so: žoga, dresi, copati, sodnik na turnirju, prijava v ligo in treningi v dvorani Mladika. V zimskem času načrtujejo treninge v dvorani Mladika v Ptuj, ker doma ni pogojev za treniranje. Brez treningov se lahko zgodi, da bi v spomladanskem času kondicija upadla in bi igralci zdrsnili, česar pa si seveda ne želijo. Z zmagami in uspehi skrbijo za sloves domačega kraja.

Članom KMN Trnovska vas želimo obilo uspehov v naslednji sezoni.

Marjan Potrč

KMEČKA LASTOVKA

Leti, leti lastovka domov, domov!

Košček mojega srca nesi s sabo, lastovka.

Moji deklici povej, ko se srečata,

da se kmalu vrnil bom iz daljnega sveta.

Tako je nekoč prepeval Edvin Fliser o mornarju, ki je na krovu ladje lastovki naročal, kaj naj pove ljubljenu dekletu. Lastovka je namreč ptica selivka. Pozimi oziroma v jeseni odletijo iz naših krajev iskat toplega sonca proti Egiptu. Vodja naše domače šole je že takoj po opravljeni raziskovalni nalogi o sivi čaplji začela razmišljati o novem raziskovanju. Svoje učence in druge razrede na šoli je navdušila za kmečko lastovko. Tako so pričeli z delom. Pridno so raziskovali na terenu z učnimi listi v rokah. Opazovali oziroma čakali so dan, ko so se lastovke začele vračati v stara gnezda. Pod pozornim očesom opazovalcev se je to zgodilo okrog 20. aprila letos. Bile so pozne, so ugotovili, ker je bilo dolgo mrzlo. Ptice so že vedele, kdaj morajo priti! Sedaj je bilo potrebno novo opazovanje. Kako in kje si delajo gnezda, kdo jih dela, samec ali samica, kam jih največ pritrdijo, in ali jim ljudje pri tem pomagajo. Potem se je pričelo opazovanje gnezdenja, novega zaroda in hranjenje le-tega. Budna očesa opazovalcev so ugotovila, da lastovke premorejo dva do tri zarode. Otroci so pod mentorstvom učiteljice odhajali na teren, predvsem seveda

po hlevih v domačih krajih. Preiskali so hleve v vseh vaseh naše občine. 3. oktobra so končali s terenskim delom. Takrat so namreč odletele zadnje lastovke iz naših krajev, kot so ugotovili.

In sedaj je bilo treba vse to spraviti na papir, fotografirati, izdelati razpredelnice, poiskati »dokazni material«, saj so se odločili, da bodo raziskovalno delo predstavili širši javnosti. Bili so izbrani, da spet sodelujejo na srečanju mladih ornitologov na PeF v Mariboru. V petek, 16. novembra 2001, so nam učenci David Pukšič, Mitja Potrč in Urban Muršec predstavili raziskovalno nalogo tako, kot so to storili še drugi dan, 17. novembra 2001, ko je šlo za res. Učenci in delavci šole smo bili navdušeni. Zaželeli smo jim vso srečo na tekmovanju.

Naloga je bila res odlična, saj so v svoji starostni skupini spet dosegli 1. mesto. Učencem in njihovi mentorici iskreno čestitamo!

Milena Meznarič

VII. SREČANJE MLADIH ORNITOLOGOV SLOVENIJE

POPIS GNEZD KMEČKIH LASTOVK (*Hirundo rustica*)
V OBČINI TRNOVSKA VAS

RAZISKOVALNA NALOGA

Mentorica:
Angelca GRAS

Avtorji:
David PUKŠIČ, 5.r.
Urban MURŠEC, 5.r.
Mitja POTRČ, 4.r.

IVIZ DESTRIK-TRNOVSKA VAS-VITOMARCI
OSNOVNA ŠOLA TRNOVSKA VAS

TRNOVSKA VAS, OKTOBER 2001

DRUGAČNI MED NAMI

Že v lanskem šolskem letu smo na šoli v Trnovski vasi načrtovali projekt Drugačni med nami. Ko pa je v 1. razred 9-letke prišel Rok, smo rekli, da bomo ta projekt izpeljali. Starši so Roka in njegovo drugačnost spoznali na 1. roditeljskem sestanku. Lepo sta jo predstavili logopedinji iz CSG Maribor. Rok je bil namreč gluhi. Ko je dobil polžev vsadek, je postal slušeč. Ne tako kot mi, a vendar. Moja ideja je bila, da spoznamo še druge otroke, ki živijo okrog nas, med nami, a ne obiskujejo naše šole. Tako smo se odločili, da bolje spoznamo Mirjano, ki je gluha, Natalijo, ki je na vozičku, Stanka, Rajka, Benamina, ki se težje učijo in obiskujejo OŠ Ljudevita Pivka na Ptuj, enako tudi Dejan. Tudi Jernej in Klemen imata težave z govorom, zato obiskujeta CSG v Mariboru, Barbara živi v Zavodu dr. Marjana Borštnarja v Dornavi, ob vikendih se vrača k svojim staršem. Enej je najmlajši drugačen. Ob padcu v vodo je dobil poškodbe možganov. Mamica ga vsak dan vozi v Zavod Dornava, kjer ima veliko različnih terapij. Najprej smo želeli videti šole oziroma zavode, kjer se učijo in delajo naši novi prijatelji. Prijazni ravnatelji – direktorji teh zavodov so nam to omogočili. Da smo se lahko odpravili k njim na obisk, so nam pomagali naši gasilci. Tri dni nas je v šole in zavode varno vozil šofer g. Franc Kuplen. Hvala gasilcem in njihovem

šoferju. Obiske pri drugačnih smo izvedli v tednu od 26. do 30. novembra. Učenci in delavci šole, ki smo jih spremljali, smo bili nad delom drugod navdušeni. Tako smo spoznali, kako se učijo drugačni. V tem tednu nam obiske vračajo (od 3. - 8. decembra). Prihajajo med nas, so z nami pri pouku, se z nami veselijo in pojejo. Vse po vrsti nesebično spremljajo oziroma pripeljejo v šolo njihovi starši. Prav gotovo so imeli sprva težak občutek. Že s prvim stikom se je vse skupaj razbilo, saj smo jim povedali, da jih ne jemljemo tako, da svoje otroke pripeljejo »na razstavo«, temveč jim želimo pokazati, da niso sami, in da njihove otroke jemljemo take kot so. Na vse to smo seveda razredničarke pripravile tudi svoje učence. Dejan pa je prišel v šolo sam, enako tudi Mirjana, saj sta že velika. S seboj je prinesel ogromno svojih lesenih izdelkov, ki smo se jim vsi čudili. Lepo nam je bilo z vsemi. V petek, 14. decembra, pa njim in njihovim staršem pripravljamo konec tega projekta. Želimo jim v teh predprazničnih dneh polepsati en popoldan. Učenci šole jim pripravljajo program, s katerim jih želijo vsaj malo popeljati v stran od drugačnosti. Želimo jim sporočiti: tu ste, med nami ste, jemljemo vas take in tudi ostanite, kar ste. VI!

Milena Meznarič

Javni vzgojno izobraževalni zavod
Destnik - Trnovska vas - Vitomarci

KAJ VAM ŽELIMO?

Da bi se Vaša družina spet zbrala,
vsi prepri prenehali,
polno shrambo jedil,
trkanje na vrata,
prijateljske obraze,
na kupe daril,
voščila od vseh, ki jih imate radi;
da ne bi ničesar pozabili,
ničesar prismočili.
Smeh, majhne neumnosti,
objeme, poljube,
prijetne spomine.
Iz vsega srca Vam želimo
takšen božič in novo leto 2002,
kakršna naj bi bila –
toplina sredi mrzle zime,
žarek svetlobe v temi.

Ob božiču in novem letu vsi pričakujemo, da
bo vse čarobno: veselo pričakovanje, večerja,
zabava...

Ampak – le ljubezen je tisto pravo.

Vse drugo je lažen blišč.

OŠ Destnik-Trnovska vas-Vitomarci

LEDVENA - KRIŽNA HRBTENICA

Hrbtenica omogoča človeku pokončno držo. Sestavljena je iz vretenc, ki so kot kocke naložene ena na drugo. Za pravilno obliko hrbtenice in pravilno človekovo držo skrbijo mišice, ki potekajo na obeh straneh ob hrbtenici. Te mišice tudi preprečujejo boleče premike vretenc med pripogibanjem, ki so največkrat vzrok za bolečine.

Iz ledvene hrbtenice izhajajo živci v obe nogi ter naprej in navzdol v trebuh. Zato se lahko pri obrabi ali slabi držbi ledvene hrbtenice pojavijo bolečine in mravljinčji, ki se širijo v obe nogi. Pri tem so lahko noge popolnoma zdrave, vzrok za bolečine je pritisk na nožne živce zgoraj v hrbtenici.

Vzroki za bolečine v ledveni hrbtenici so različni. Skoraj vedno pa je osnovni vzrok nepravilna drža hrbtenice med delom in pripogibanjem. Zaradi tega pride do natega mišice ali do bolečega premika obrabljenega vretenca po sosednjem vretencu.

Poznamo dve vrsti bolečin v hrbtenici:

- nenadna močna bolečina, ki je ponavadi povezana z nepravilnim gibom. Bolnik ponavadi pove, da ga je »vsekalo« v križu. Bolečina traja največ nekaj dni, najpomembnejše je mirovanje v postelji,
- dolgotrajna stalna bolečina, ki se občasno poslabša. Je zelo pogosta, poznajo jo skoraj vsi ljudje. Pri fizičnih delavcih in pri kmetih se pojavi zaradi težkega dela in velikih obremenitev hrbtenice, pri ljudeh s sedečim delom pa zaradi dolgotrajnega sedenja, še

posebej zaradi nepravilnega sedenja na neustreznih stolih.

Če ste pri zdravniku že opravili potrebne preiskave (slikanje hrbtenice) in tako poznate vzrok vaših bolečin, ni potrebno, da obiščete zdravnika ob vsaki ponovitvi bolečin. Počivajte, vzemite zdravila proti bolečinam in v nekaj dneh bo bolečina popustila. Obisk pri zdravniku je nujno potreben, če se pojavi kateri od sledečih treh znakov:

- mravljinčji okrog spolovila in zadnjične odprtine v obliki jahalnih hlač,
- motnje odvajanja vode: uhajanje brez občutka ali zapora,
- motnja odvajanja blata in vetrov: uhajanje brez občutka ali zaprtje.

Bolniki z bolečinami v hrbtenici morate delati vaje. V fazi nenadnih močnih bolečin je potrebno mirovanje. Takrat vaj ne priporočamo. Pomagal bo počitek v razbremenilnih položajih, v katerih se hrbtenica razbremeni in bolečine popustijo. Teh je več, kateri bolniku bolj ugaaja, je odvisno od vsakega posameznika. Preprosto povedano, sami si najdete položaj, v katerem boste imeli najmanj bolečin. Mirovanje pomeni počitek v postelji, bolnik vstane samo zaradi osnovnih potreb in zaradi prehrane.

Z vajami pričnite, ko se bolečine v križu ublažijo. Delate jih zato, da vas ne bi ponovno začelo boleti. Če se pojavijo bolečine, vaje za nekaj dni prekinite. Delajte

jih redno, zjutraj in zvečer, najmanj po 15 minut. Po koncu vaj se za nekaj minut udobno sprostite.

Z vajami boste okrepili mišice, ki držijo hrbtenico v pravilnem položaju. Zato so vaje tako zelo pomembne. So bolj pomembne kot fizikalne terapije, ki jih lahko opravite samo občasno, enkrat do največ dvakrat na leto. Vaje lahko delate vsak dan.

Razne opornice, pasovi in stezniki pri bolečinah v križu ponavadi niso učinkoviti. Z vajami si morate ustvariti lastni mišični steznik, ki drži hrbtenico ves čas v pravilnem položaju.

Za hrbtenico je zelo koristno plavanje. Ko plavate, se mišice sprostijo, vretenca se nekoliko razmaknejo in bolečine popustijo. Lahko si pomagata tudi z drogom, za katerega se primete z rokami in sproščeno visite nekaj minut. Bolečine se pomirijo podobno kot pri plavanju zaradi sprostitve mišic in rahle razmaknitve vretenc.

Sami morate skrbeti za svojo hrbtenico. Z rednimi vajami, s plavanjem ter s pravilnim položajem hrbtenice med delom in tudi v mirovanju lahko bolečine in obrabo preprečite.

V naslednjih številkah Trnovskega zvona bom podal navodila.

Vaš zdravnik,

Franc ŠUTA, dr. med.

»NI ŽIVLJENJA BREZ PESMI«, PRAVI MARIJA MURKO

*Ste vidli barona ha, ha, ha, ha?
Saj smo ga vidli, kak se je smeja.
Take mostače ma leki jih ne bi da,
če bi mu plačal do 400 rajnš.
V šumo je jezda baron na šprancir,
tam se je zgena neki hudir,
tam se zadela je čoba baronova,
hrastova veja proč odleti.
Kaj pa de zdaj brez čobe baron,
norca bi dela se vsaki cigan.
Zato pa v Gradec gre,
taki so tan lidje,
keri nareti vejo to vse.
Živi kokoški so vzeli en kos,
baroni prišli so notri pod nos,
kaka bla čoba prej, taka je čoba
zdaj,
samo, da perje raste iz nje.*

Dandanes že na vasi več ne poz-

namo starih ljudskih pesmi kaj šele v mestu. Sicer še na kakšni zabavi tudi mladi radi zapojemo kakšno domačo, ampak to ni več to. Nekoč je bilo drugače. Skrbi, veselje, žalost, jeza, zaljubljenost, ... vse se je dogajalo ob pesmi. Da je bilo res tako, dokazuje zgodba Marije Murko, po domače Lüpšove Micke iz Biša.

V hladnem večeru so nama Micka, v topli kuhinji, razkrili mnogo stvari, ki so jih nekoč počeli. Z velikim veseljem so nama tudi zapeli kar nekaj starih pesmi. Micka so gotovo ena tistih žensk pri nas, ki poznajo

največ pesmi, in katere glas je zelo prijetno poslušati. Spomnijo se, da so prepevati začeli že s tremi leti. Bili so na tomboli v Cerkvenjaku in so žrebali številke. Potem so jih vprašali, če bi še kaj zapeli, in s pogledom so poiskali mamo, ki jim je prikimala. In tako so takrat zapeli pesem Rožic ne bom trgala, da bi vence spletala. Največ pesmi jih je naučila mama in z njo so tudi začeli prepevati. Kljub temu da je bilo življenje včasih težko, da jim je bilo kdaj hudo, so ob pesmi vsaj malo pozabili na stisko.

Pesem jih je spremlja že celo življenje, leta 1980 pa so se pridružili tudi zboru v Trnovski vasi. Zelo radi se spominjajo časov, ko so bili mladi. Takrat je petje bilo zelo povezano z vsakdanjikom in pesmi so jih družile. Dejali so, da so pesmi prepevali vsak dan. Ljudje so se ob večerih zbirali in si prepevali. Še posebej ob kakšnem delu. Po končanem opraviilu (npr. ličkanju koruze) so vse hitro pospravili, nakar je nekdo prinesel harmoniko in igral, ostali pa so prepevali in plesali pozno v noč. Pa tudi v božičnem času, ob postavitvi »betlehema«, ni manjkalo pesmi. Kulturo na vasi so v tistih časih bogatili še igre,

katerih so se Micka zelo radi udeleževali. Bili so zelo aktivna ženska (kar so še danes) in kljub vsem obveznostim, ki so jih imeli, so bili tudi v gasilski šoli v Medvodah.

Micka še danes doma radi zapojejo. S hčerko Tanjo sta bili tudi gostji na radiu Slovenske gorice, kjer sta prav tako prepevali, saj so tudi svoje hčerke navdušili s petjem. Sicer pa Micka ljudske pesmi prenašajo že na vnuke, ki se od babice zelo hitro in z veseljem učijo.

*Vsi kristjani, kolko katerih vas je tu,
da bi toto pesem vsi poslušali,
od te stvarce, tote drobne čelice,
ki majo tak lepe letance.
Zjutraj, ko že zarja dan napoči,
ona že iz svoje hiške skoči
in zleti na ta široki grešni svet
si nabirat rožic zlahtnih med.
Vsi ljudje iz celega sveta
ne bi tolko meda skup spravili,
kakor stvarca tota drobna čelica,
ki si naredi hišo brez mojstra.
Nobena sveta maša se ne služi,
da bi tote stvarce zraven ne bilo,
tist sveče, ki so v cerkvi žegnane, da
si naše duše svetile.
Micki se za prijeten klepet iskreno
zahvaljujeva in jim želiva še obilo
veselja ob prepevanju teh čudovitih,
tudi hudomušnih pesmih.*

Barbara Drumljč
in Romana Breznik

Micka med nastopom z ljudskimi pevci

POLICIJA SVETUJE

Policija se vsako leto v času praznovanja božiča in novega leta srečuje s pojavi množičnega metanja petard in uporabe drugih pirotehničnih sredstev in izdelkov. Medtem ko je takšno početje določenim posameznikom in skupinam zabavno, je za večino državljanov neprijetno in predstavlja svojevrstno nasilje nad ljudmi.

Nepremišljena, nepredvidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov je pogosto tudi vzrok telesnih poškodb, vznemirjenja ljudi in živali ter onesnaževanja okolja. Najpogostejše telesne poškodbe so opekline, raztrganine rok, poškodbe oči ipd.

POLICISTI bomo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo metali petarde oziroma uporabljali druge pirotehnične izdelke, kjer to ni dovoljeno in sicer:

- v šolah in njihovi okolici,
- vrtcih,
- v bližini zdravstvenih domov, bolnišnic in domov za ostarele,
- v okolici cerkvenih objektov,
- v strnjenih naseljih,

-na hodnikih stanovanjskih blokov, -v športnih objektih in -na drugih krajih, kjer se zbira večje število ljudi.

Kljub vsem prizadevanjem policije se moramo zavedati, da je neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov problem vseh. Prosimo vse, da z opozarjanjem na nevarnosti in možne posledice takega početja ter s svojih lastnim ZGLEDOM PRIPOMOREJO k preprečevanju iz zmanjševanju posledic. S skupnimi prizadevanji se je mogoče izogniti marsikateri nevarnosti in USODNI posledici. Policisti opozarjamo vse, še posebej pa otroke, na nevarnosti in posledice objestne, nepredvidne, nepremišljene in zlonamerne uporabe pirotehničnih izdelkov, da bi tako preprečili telesne poškodbe, grobo ravnanje z živalmi, vznemirjenje občanov in materialno škodo.

Spoštujmo pravico sosedov, otrok in starejših, da v miru uživajo v prazniku, zato NE MEČITE PETARD v njihovo bližino in pred njihove domove.

ZADOVOLJNI SMO, DA ŽIVIMO IN DELAMO Z LJUDMI, KI JIM NI VSEENO, KAKO ŽIVIMO. UPORABA PIROTEHNIČNIH IZDELKOV:

Pirotehnične izdelke, ki jih mladoletniki lahko uporabljajo, naj uporabljajo le pod nadzorom staršev ali skrbnikov.

Z nepravilno uporabo pirotehničnih izdelkov se lahko hudo telesno poškodujemo in tudi zanetimo požar.

Otroci in mladostniki radi eksperimentirajo, preizkušajo svoje sposobnosti in pogum. Z lastno iznajdljivostjo lahko dosežejo, da nedolžen izdelek postane nevaren.

S spreminjanjem pirotehničnega izdelka in nepazljivo uporabo se možnost poškodb s temi izdelki bistveno poveča.

Bodite pozorni na takšno ravnanje. Ne dovolite, da to počno s pirotehničnimi sredstvi, saj so posledice lahko usodne!

Vprašajmo se, ali so slepota, opečeni ali poškodovani prsti, prestrašeni sosedje in materialna škoda vredni poka petarde?

Vodja policijskega okoliša
Srečko Herak

ZELJE

Glavnato zelje je kapusnica z belo in rdečo podzvrstjo - z belimi in rdečimi glavami. Vzgojeno je iz divje vrste, ki raste še sedaj po kamnitih obalah od Sredozemlja do Irske. Zelje so poznali že stari Grki in Rimljani. Kislega zelja niso poznali, pač pa so cele glave nasoljevali in jih shranjevali v loncih, v katerih je bil kis.

Šele pozneje se je razširil slovanski način konzerviranja, kakor ga poznamo še danes. V starem Rimu so poznali že deset sort, o katerih pripoveduje tudi pisec Columella.

Danes poznamo veliko sort, kar kaže, kako zelo se da rastlina spreminjati. Iz prvotne zeli so vzgojili kulturno rastlino, pri kateri iz skrajšanega stebela poganjajo listi, ki se tesno prilagajajo drug drugemu, da nastane trda glava.

ZDRAVILNI DELI RASTLINE

Rastlino pospravimo jeseni in tako imamo do spomladi zelenjavo z obilo vitaminov in hranljivih snovi. Shranimo jo v hladno klet. Kjer se uporablja centralna kurjava z betonskim dnom, nikakor ni primerno za shranjevanje. Najprimernejša je z ilovnatim dnom in dobrim zračenjem.

ZDRAVILNE SNOVI

Zelje vsebuje ogljikove hidrate, rastlinske beljakovine, rastlinske maščobe, smole, pomembne elemente, predvsem kalij, železo, magnezij, žveplo, vitamine A in C.

ZDRAVILNI UČINEK

Spravljeno zelje v kletih in zasipnicah ohranja do spomladi naslednjega leta dragocene rudninske snovi in vitamine. Zaradi posebnega načina konzerviranja - mislimo na kislo zelje - po zdravilnem učinku prekaša mnoge rastline. Že kot sveža zelenjava je dietna jed. Pri kroničnem zaprtju izboljšuje izločanje blata. Uporabljajo ga lahko tudi sladkorni bolniki, saj zaradi majhne količine ogljikovih hidratov ne vpliva na povečanje sladkorja. Listi zelja

vsrkavajo tudi maščobe in zaradi tega je zelje tudi redilna hrana.

Pri pripravi konzerviranega zelja s soljenjem za pripravo kislega zelja je treba biti dosleden. Da bi dosegli kakovost, se morata razviti v narezanem in nasoljenem zelju 2 vrsti drobnoživk. To sta mlečnokislinska bakterija in gliva kvasovka. Če se pravilno razvijeta, preprečita razvoj plesni, bakterij maslene kisline in tako imenovanega kana (posebna plesen na zelju), ki zelje razkroji in ga naredi neužitnega.

Bakterije mlečne kisline proizvajajo mlečno kislino in acetilholin, ki preprečujejo gnilobne procese v črevesju in pospešujejo izločanje iz črevesja. Z uživanjem kislega zelja se torej učinkovito odstranjujejo strupene snovi iz telesa, čisti se kri, preprečuje prezgodnje staranje, zmanjšuje se nagnjenost k številnim boleznim, obrambna moč organizma se poveča. S čiščenjem krvi se normalizira tudi krvni pritisk, nevarnost za poapnenje žil se bistveno zmanjša. Ni naključje, da srečujemo največ starih in zdravih ljudi na območjih, kjer pojedjo veliko kislega zelja.

Surovo kislo zelje vsebuje veliko vitamina C. Kislo zelje tako odpravlja bolezenske pojave, ki izvirajo iz pomanjkanja C-vitamina. Pomanjkanje povzroča pri otrocih in odraslih skorbut. Če je ta bolezen povezana še s kožnimi in sluzničnimi krvavitvami, lahko povzroči tudi smrt.

Kakšno pomembno vlogo ima kislo zelje, nam pove tudi zgodba iz zgodovine pomorstva. Pomorščak, Portugalec Vasco da Gama, je pri svoji plovbi okrog rtiča Dobrega upanja l. 1498 zaradi preveč enolične hrane izgubil 105 mož od 160 članov posadke. Mornarji so zboleli za skorbutom. Nek angleški pomorščak James Coobi na svoji poti okrog sveta l. 1775 pa ni izgubil niti enega moža, ker je imel na ladji 60 sodov kislega zelja. Jedli so ga predvsem

surovega, ker so spoznali, da kuhanje škoduje njegovim zdravilnim učinkom.

Z bogato vitaminsko hrano se je zmanjšala bolezen skorbuta in pomembnost kislega zelja je pridobila na veljavi. Priporočajo več kislega zelja v prehrano zaradi nepravilnega načina prehranjevanja, pitja alkohola, uživanja nikotina.

UPORABA V LJUDSKEM ZDRAVLISTVU

Surovo zelje se uporablja proti navadnim glistam. Za zdravljenje začetne jetike se uporablja sok kislega zelja z lanenim oljem, ki ga je treba popiti.

Pri kuhanju se mlečne bakterije uničijo, zdravilni acetilholin pa se deloma razkroji. Zato nikoli ne smemo kislega zelja predolgo kuhati. Jesti ga je treba surovega. Zdravilni učinek bi se povečal, če bi pred glavnimi obroki pojedli 2 do 3 žlice kislega zelja, enkrat na teden pa popili na tešče po požirkih eno skodelico surovega soka. Cenejše in zdravilnejše pijače ni. Če kislo zelje nima dobrega okusa, je vzrok v napačni pripravi. Razvoj škodljivih povzročiteljev preprečimo tako, da po končanem glavnem vretju odstranimo in speremo vrhno plast kislega zelja. Na jedilniku za starejše ljudi bi moralo biti več kislega zelja in tudi soka. Slabokrvnim in v razvoju zaostalim otrokom, kakor tudi odraslim, ki so oslabei po daljši bolezni, se surovo kislo zelje ne priporoča. Meša naj se kuhano in surovo.

Viri: knjiga Richarda Willforta: Zdravilne rastline in njih uporaba.

Želim vam mnogo zdravja ob prihajajočih praznikih in če lahko, tu in tam, upoštevajte izpise, ki vam jih posredujem. Pa na kislo zelje ne pozabite!

Marjan Potrč

VSI ZA ENEGA - EDEN ZA VSE

Ni več dneva, ko ne bi kje kaj slišali o nogometu. In verjetno ni Slovenca, ki ne bi vedel, da gredo naši fantje na svetovno prvenstvo na Japonsko in Južno Korejo. Vseposvobod vidimo naslove: Halo Tokio, prihajamo. Gre za zgodovinski trenutek, kot ga pri nas v športu še ni bilo. Slovenski reprezentanti so poskrbeli, da bo svet spoznal tudi barve naše zastave in s tem našo majhno državo Slovenijo. Da je država res majhna, dokazuje tudi to, da prihajajo naši nogometaši iz najmanjše države, ki se je uvrstila na SP. In s tem so pokazali svetu, da ni važna kvantiteta, ampak kvaliteta.

Toda spomnimo se nekaj dni nazaj. Vsi smo še trepetali in le upali smo lahko, da se bo vse izteklo tako, kot se je. Nihče ni upal napovedati nekih visokih ciljev, saj navsezadnje ...odločilno tekmo so igrali proti Romunom, ki so bili do sedaj boljša reprezentanca od naše. Toda izkazalo se je,

da so Romuni uspešnejši kot posamezniki, naši pa kot ekipa in na tako velikih tekmah je to vsekakor prednost.

Ker smo pred tekmo v sredo, 14. novembra, bili vsi na trnih, smo se odločili, da si tekmo ogledamo v skupini in si s tem porazdelimo mučne trenutke. Okrog 25 najbolj fanatičnih navijačev iz naših krajev (bilo bi jih še več, če bi vedeli za to "prireditve") se nas je zbralo v gasilskem domu v Bišu. Poskrbeli smo za televizijo, potem je manjkala samo še pokovka in kozarček vina in ... tekma se lahko prične. Vročina je narasla, bitje srca je bilo pospešeno. Vsi naenkrat smo vzklikali, vsi naenkrat smo se jezili in ob голу Rudonje smo vsi naenkrat skočili na noge. Napetost se je stopnjevala in minute so se vlekle kot ure, še posebej v drugem polčasu, ko so Romuni zatresli našo mrežo. Toda upanje je ostajalo in ni bilo večjega veselja kot v trenutku, ko je sodnik odpiskal konec

tekme. Z rezultatom 1:1 smo bili na svetovnem prvenstvu! In slavje se je lahko začelo. Ker smo predaleč od Brnika, da bi lahko šli naše fante čakati na letališče, smo pač proslavljali kar sami. Važno je bilo le, da smo skupaj, da imamo razlog za veselje. Pretiravali nismo, saj je bil naslednji dan delovni.

Toda tokrat smo dokončno spoznali, da imamo mladi po letih (pa tudi tisti po srcu) željo po druženju in le upamo lahko, da bomo kdaj dobili primeren prostor, kjer bi lahko bili več skupaj in kjer bi se imeli možnost zabavati na primernem kraju in na primeren način. Tako kot za nogometaše tudi za nas velja geslo: VSI ZA ENEGA - EDEN ZA VSE! In le tako se da uspeti; to so dokazali tudi naši zlati fantje.

Romana Breznik

VSE, KAR NAM JE OSTALO, JE LEP SPOMIN NATE!

Trenutki sreče

Narava mirna, spokojna. Le kakšen list z dreves se poda v svoj zadnji polet oziroma v zadnjo avanturo pred zadnjim dejanjem. Polja, vinogradi so prekrti v belo idilo zimskega časa. Tiho in mirno počivajo po dolgem in hudem letu, ki je že za nami.

Tudi tvoje življenje, draga hčerka, sestra, mama, svakinja in žena je bilo kot pšenično polje. Zma so z ljubeznijo posejana, da vzklijejo in dozoriijo v zlato klasje, s katerega dobimo toplega in dišečega kruha.

Spomin se mi vrne v otroška leta, ko smo štirje tekali po brezskrbnem svetu: Marjan, ti Slavica, Jožek in Drago, katerega varstvo je doletelo največkrat tebe. Meni znana prva tvoja želja je bila, da bi dobila dojenčka, in to čisto pravega, takšnega kot je bil pri sosedovih. Ta želja se ti je kot devetletni deklici uresničila. Gnezdo otrok je bilo popolno. Postali smo sedemčlanska družina. Preselili smo se v novo hišo. Za naša starša je bil to zelo pomemben korak v njunem življenju. Slavica, ti si bila mamina desna roka, bodisi v kuhinji, hlevu ali na polju. Ne morem pozabiti tvojih ur matematike. Z mnogo truda te je mama vpeljala v sistem računanja, ki si ga kasneje tudi potrebovala. Spomnim se tvojega osmega razreda. Na poti iz šole po makadamski cesti ste s sošolkami razpravljale o marsičem, tudi o prvih simpatijah, katera ima najlepše noge, katera je najlepše oblečena ... Slednje tebi ni uspelo, saj smo bili zgolj povprečna družina. Po osnovni šoli si se vpisala v trgovsko šolo. S pomočjo znancev si našla vajeništvo v trgovini MIP Ptuj na Destniku. Tako si tudi pol leta preživela pri botri Franciški na Destniku. Ob petkih si prihajala domov in vsi smo te nestrno pričakovali, saj smo vedeli, da je v vrečkah tudi kaj za nas tri, ki smo bili še doma. Tam si spoznala svojega življenjskega sopotnika Slavka, ki si mu zaupala in mu kasneje izrekla svoj DA. Zaradi boleznih naše mame so bila vsa gospodinjska dela prepuščena tebi in nam, otrokom. V vrsti kot vojaki, smo se odpravljali z motiko na rami na veliko njivo, ki je bila za nas kot mora. Vse smo delali ročno. Nekoč, ob delu, si nam izdala skrivnost, da boš postala mamica. Preselila si se k babici v Bišečki Vrh, ki ti je po rojstvu otroka ponudila dom. Z Slavkom sta si pri babici uredila sobo in ko si rodila Igorja, si vzletela iz našega gnezda k svoji družini. Komaj,

da si se ustalila, že je prišel črni petek. Umrla je mama. Vsi smo se dobro zavedali, kaj to pomeni za našo družino. Nekaj mesecev kasneje smo izgubili babico, za katero si skrbela. K tebi je prišla živet Marjetka, ki ji je bilo komaj dvanajst let. Jaz sem odšel k vojakom, Marjan si je ustvarjal novi dom. V našem gnezdu je ostal le Drago. Ti si dobila drugega sina Bojana. Z možem sta spoznala, da je stara hiša premajhna, zato sta se odločila za gradnjo nove. S skupnimi delovnimi akcijami smo gradili hiše pri tebi Slavica, pri

Marjanu v Sovjaku in pri Dragu v Cerkvenjaku in nazadnje še pri meni v Bišu.

Na poti je bil tretji sin Aljaž, ki je izpopolnil vašo družino. Otroci so rasli v objemu družine, z njimi pa tudi nova hiša, ki je bila nared za vselitev pred dvema letoma. Skrbno je bil opremljen vsak prostor v njej, da je kazal na toplino bivanja, odrekanjem ciljem lastnega zadovoljstva in mimega življenja. Toda to je trajalo le dobro leto in že so se pokazali znaki tvoje bolezni, na katero ni nihče upal pomisliti, kaj šele verjeti. Po dveh operacijah se je tvoje stanje navidezno le popravilo. Zadnje leto življenja si hotela preživeti lepo. Pripravila si birmo za sina in nato dopust na morju. Skupaj ste uživali v objemu matere, ki kuha, pospravlja in razvaja. Dnevi pred prvim novembrom niso bili ravno prijetni, vendar smo še zadnjič skupaj stali ob maminem grobu. Zvečer je sledil še obisk pokopališča na Destniku, ki te je navdahnil z veliko lepote ob svečah in cvetju. Prišel je teden groze. Odhod v bolnišnico, izvidi o zdravniški nemoči so nas vse potrli. V upanju, da boš okrevala, smo ti uredili zdravljenje v Ljubljani, a žal brez uspeha. V dveh tednih je tvoje telo klonilo. Zadnji dih, udarec srca je zastal nekaj po sedmi uri zjutraj. Žalost v naših srcih je nepopisna...

Vse tvoje življenjske poti, dejanja in upi življenja so se ustavili, ko si v blagem nasmehu prispela v kapelo sv. Križa. Težki dnevi so bili pred nami. Tvoje slovo je potekalo v upanju, da se nekoč spet srečamo. Sprašujemo se, kje je bila božja roka, je morda zaspal, ali jo je kje še kdo bolj potreboval, ali je tudi ona bila nemočna. Verz pesmi Kako pa zdaj živim ... se nam in tvoji družini venomer oglašja. Ne vemo, kje si ti sedaj, kje naj te iščemo? Ali bediš nad nami ali si zavita v turbno jesensko meglo? Naj te iščemo v jutranji rosi, ki navdihne naravo za nov dan, ali si prvi jutranji žarek, ki je kot topla roka, ki nas boža, ali si kot luna, ki nas zaziblje v sen, da zaspimo in sanjamo, da si še med nami? Del tebe je ostal med nami. Tisoč upov, solz in cvetov, da te zbude, je bilo zaman. Sedaj si v neskončnosti veselja, saj so ti planeti kot sosedje ob kavi. Si v srcih otrok, moža, bratov in sester, staršev, prijateljev, znancev ... Vse, kar nam je ostalo, je lep spomin nate!

Brat Jože in vsi tvoji

SMRT

*Preklet bodi ta, ki te je k nam prignal, ta, ki tebi konca življenja ni dal!
Kdo le tebi to delo kruto deli.
Je kdo še nad tabo ali si za vse le ti?
Ker prideš tja, kjer najbolj boli,
kjer je ljubezen dom in tisoč dobrih ljudi.
Zakaj človek večnosti ne dobi, kot so luna, sonce in druge reči.
Zakaj cvet oveni in vonj pomladi se izgubi.
Čemu ti le nemir in bolečino deliš?
Mar lepših vrednot nikjer ne dobiš?
Zakaj nam čas ustavlja se ni, ko toliko je tu tudi lepih stvari.
Pojd in pusti ta naš svet, odleti na nek drugi planet.
Ustvari si morje, sonce, gore, lepo naravo in milijone, ki lepo živijo.
Ko pa enkrat vse to ti uspe, boš videla, da tam ni mesto zate!*

Jože Potrč

STRAHOVI

Ponoči v temi se vračam domov.
Noč tiha, skrivnostna je polna duhov.
Vznemirjen hitim po luknjasti cesti
in hude me misli poskušajo znesti.
Upiram se jim, a mi ne uspeva.
In moj um v še hujše skrbi se odeva.
Mrzel piš zapiha mi v lica,
neslišno kot duh prestraši me ptica,
iz grma se svetijo zlobne oči,
se senca premika - somrakova hči.
Se noga zapleta v nevidne vrvi,
se veja premakne, korak mi obstane,
prežečega nekaj nazaj v temo plane.
Pošteno mi že postaja vroče,
a strah se razblini ob siju luči domače
koče.

SENCA

Senca pade mi na lice -
Pravkar so vzletele ptice.
Zakrile me nebeški luči.
Senca druga moja dušo muči.

Tam v notranjosti - praznina,
hladna, mrzla kakor zima.
Skeli, boli in noče proč -
temna kakor v gozdu noč.

Sonce razpodi meglice
In razjasni moje lice.
Ti preženeš mi praznino,
Duši vrneš spet bistrino.

Roman Maguš

Decembrska praznovanja

Vsi praznujemo, vsi se veselimo praznikov, pa o njih, navadno, malo vemo. Prazniki že tisočletja napolnjujejo človeško življenje in ga hkrati razbremenjujejo.

Decembra se prazniki kar vrstijo. 6. decembra ima god sv. Miklavž, ki bolj kot katerakoli druga oseba iz svetniškega sveta simbolizira darežljivost, ki je v Evropi potem dosegla svoj vrh v Miklavževem obdarovanju otrok.

Miklavž je po zaslugi Holandcev zašel tudi v Ameriko, kjer je iz njega nastala nova podoba o Božičku, vendar drugačnem, kot ga je vajena Evropa. Ameriški Božiček, ki je od Miklavža prejel vrsto lastnosti, in tudi ime, se je vrnil v Evropo, seveda najprej v Anglijo, kot Santa Claus; ime je nastalo iz besede sveti, žsanta' in Nicholas oziroma Nicolaus, v skrajšani obliki.

Na Slovenskem so tudi območja, kjer Miklavža ne poznajo, zato pa tam razsajajo parkeljni sami. Ti so zmeraj kosmati, strašni na pogled, rogati; rožljajo z verigami in rogovi po cestah in hišah. Miklavž pa je imel po slovenskih krajih še druge spremljevalce (anđele, hudobce ali peklenščke ...). Sv. Miklavž je tako zelo priljubljen, ker prinaša, zlasti otrokom, darila. Na vaša okna je potrkal 5. decembra. Konec 19. stoletja so otroci na kmetih dobili poleg jabolk, hrušk, orehov, lešnikov in suhega sadja venec fig, zavitek sladkarij ali kos lecta, kar je bilo že pravo razkošje.

Decembrski dnevi vedno najhitreje mineva-

jo, kmalu je božič - spomin na Kristusovo rojstvo. Prva vest o njegovem praznovanju prihaja z Zahoda (3. stoletje). Spada med zapovedane praznike in je gibljiv (ne obhaja se vedno na nedeljo). Povsod po svetu je tipičen družinski praznik. Beseda božič pomeni žmalega boga'. Že Rimljani so 25. decembra praznovali rojstni dan žnepremaganega Sončnega boga'. Ta poganski praznik je Cerkev pokristjanila s tem, da ga je nadomestila s krščanskim božičem.

Z božičem je povezana oseba Božička. Slovenski Božiček je simbolični starček, ki obdaruje otroke. V njem se skriva mnogo poganskih bitij. Socialistične dežele so po ruskem zgledu pred desetletji dobile dedka Mraza, ki naj bi prihajal iz Sibirije.

Božič ima tudi zunanja znamenja; ta so predvsem božična smrečica (socialistična novoletna jelka), jaslice, darila, petje in voščilnice.

Za nastanek in pojav božičnega drevesca je zelo veliko teorij. Že dosti prej, preden je postalo sestavni del božiča, je pomenilo simbol upanja in veselja. Zimzeleno drevo je povezano s prastaro predstavo o drevesu življenja v vseh njegovih stoterih variantah. Okrašena božična drevesa so se začela pojavljati v 17. stoletju. Sprva je to bila mestna šega, ki se je le počasi širila na podeželje. Najprej so se jih katoličani zelo branili, ker je to bila protestantska navada. Na slovenskih tleh naj bi se božično drevesce prvič pojavilo okrog leta 1845.

Kdaj so pričeli po hišah postavljati jaslice, ne vemo natančno. Na Slovenskem so jih prvič postavili jezuiti v Ljubljani 1644, na podeželje so prišle šele v začetku 19. stoletja.

Božične pesmi so nastale iz pesmi, ki so jih na ta praznik recitirali po cerkvah. Najbolj priljubljena je nedvomno Sveta noč. Nastala je za božič leta 1818 pri Salzburgu. Pesem je nastala zelo hitro, po sili razmer, in je sprva

imela šest kitic. V svetu se ni takoj uveljavila.

Danes si težko predstavljamo božične, novoletne ali velikonočne praznike brez voščilnic. In vendar so najmlajša stvar, povezana z božičem. Navada, da si ljudje voščijo pisno, je stara okrog 170 let. Prava domovina novoletnih voščilnic naj bi bila stara Avstrija. Ker smo bili Slovenci tedaj v avstroogrski monarhiji, spadamo med prve narode v svetu, ki so si jih pošiljali.

Preden napoči novo leto, je 31. decembra silvestrovo. Ime mu je dal papež, sv. Silvester, ki goduje ta dan.

Na novoletnih voščilnicah, koledarjih, na ovojnem papirju so pogosto določeni simboli. Ti izvirajo iz žarišča prastarih verskih in filozofskih predstav, ki so najprej izšle iz Indije in Tibeta. Tako je na primer podkev simbol sreče in zdravlja.

Pikapolonica je prastar simbol za srečo, rodovitnost, ponekod tudi smrt. Človek je nikakor ne sme ubiti.

Vraža, da dimnikar prinaša srečo, izvira iz njegove povezanosti z ognjem in ognjiščem. Ognjišče je nekdanje predstavljalo središče domačije. Dimnikar, ki zna najbolj očistiti ognjišče ali dimnik, je torej vir družinske sreče. Deteljo so vedno imeli za rastlino, ki odganja čarovnice in demone oziroma varuje pred njimi ljudi in živali. Tistemu, ki ima spravljeno štiriperesno deteljico, prinaša srečo in uspeh. Uporabljali so jo pri prerokovanju o ljubezenskih zadevah. Tudi sanjati o njej pomeni srečo, zlasti pa uspešno poroko. Praznike radi preživljamo z ljudmi, ki nam pomenijo največ. Veliko pa je takih, ki nimajo nikogar ob sebi. V tem mesecu podarite kakšno lepo besedo tudi njim; včasih že drobna pozornost človeku polepša dan.

Vir: Damjan J. Ovsec, Velika knjiga o praznikih.

Anita Vrščić

SPOMINI OSTANEJO

Doma se večkrat namestim v moj najljubši kotic in začnem razmišljati in se spominjati. Največ o mojem otroštvu. Iz misli izbrskam spomin, ki me bo zagotovo spremljal vse življenje. Je lep, a hkrati boleč. To je spomin na mojega dedija. Gledam njegovo sliko. Njegove iskrene, ljubeznive oči in očarljiv nasmech ...

Kot majhna deklica sem večino časa preživljala v njegovi družbi. Mama, babica in teta so šle v službo, on pa me je pospremil v vrtec in prišel pome. Skoraj vsak dan sva hodila v mesto, v park, po trgovinah ... Najbolj vesela pa sem bila, če me je peljal s seboj na (takrat še) postajo milice, kjer je bil v službi kot miličnik. Ko sem se ozirala po možeh v modrih uniformah, ki so me z nasmehom spremljali, ko sem se močno oprijemala njegove roke, sem bila tako ponosna nanj.

Vsak konec tedna sva šla skupaj v Poljčane, kjer je zgradil vikend. Dobro se še spominjam, da me je, vedno, ko sem postala utrujena, vzdignil in me nesel na ramenih. Pri tem sva veselo prepevala.

Končala sem prvi razred in z mamo sva se preselili sem. Babico in dedija sem videvala samo med počitnicami. Bila sem žalostna.

Minilo je eno leto in deda je moral v bolnišnico. Ko sem ga obiskala, sem mu takoj planila okrog vratu in začela jokati. Hotel me je potolažiti. Rekel je, da bo že vse v redu. Pa ni bilo. Imel je raka. Sledile so operacije. Po vsem, kar so zdravniki storili, so ga dali domov in negovala ga je babica. V času njegove bolezni ga nisem videla. Babica mi je pisala, da je z njim vse v redu. Sredi šolske ure v tretjem razredu je po mene prišla mama. Vsa objokana. Sprva nisem doumela, kaj se dogaja, potem pa ...

Z mamo sva v Poljčane prišli malo pred polnočjo, 18. decembra. Ležal je tam, tako spokojno. Ni me pričakal z njegovim pogledom in veselim nasmehom kot vedno. In umrl je z mojim imenom na ustnicah. Deževalo je, ko smo ga pospremili na njegovi zadnji poti. Dež. Kot solze. Boleče solze.

20. novembra bi dopolnil 66 let, 18. decembra pa bo minilo 10 let odkar nas je zapustil. In vsakokrat, ko stojim ob njegovem prebranem grobu, si srčno želim, da bi bil še živ. Da bi vedel, kakšna je njegova mala punčka zdaj.

Gledam slike. Tako srečen je na njih. Vendar ga ni več med nami. Ja, je. Še vedno živi ... v mojem srcu. In vedno bo. Rada ga imam. Za vedno.

Aleksandra Krunic

PO KRASU »RAJŽAMO«

Gasilski posnetek ob izhodu iz Škocjanskih jam

Ali veste, kako je naša mala Slovenija lepa? Koliko je kotičkov, majhnih krajev, ki jih še narisanih naše oči niso videle, vendar dajejo naši duši tisti nepopisni mir, ki ga lahko uživaš le doma. Dajejo nam popolno mero umirjenosti, kajti prava lepota je le ena, in to najdeš le v domovini. Tu se odpočije srce. Velikokrat si želimo potovati izven meja v druge dežele, tu, pri nas, pa je toliko lepote, ki je še nismo zaužili.

V soboto, 17. novembra 2001, je občina Trnovska vas organizirala strokovno ekskurzijo na Kras. Ogledali smo si del domovine, kjer sta velika mojs-tra za lepoto - narava in čas ustvarila prečudovite Škocjanske jame.

Zjutraj smo se z avtobusom odpeljali proti Ptuj, kjer se nam je pridružila vodička, gospa Majda Blakšič iz turistične agencije Kurent. Pot smo nadaljevali mimo Celja, Ljubljane, Postojne na Kras. Med potjo smo bili sproti obveščeni o lepotah in skritih krajih, ki smo jih zapuščali. Jutro se je pričelo prevešati v čudovit jesenski sončni dan in nič več ni bilo skrito našim očem, kajti tema je izginila. Opazovali smo kamniški splet gora, ki se je že kopal v jutranjem soncu. Mnogo lepega smo slišali, mnogo krajev videli, še skrite v jutranji megli, pokrite z zelenjem in mavričastimi odtenki jesenskega časa.

Po jutranji kavici smo se ustavili v Škocjanu, kjer smo si napolnili lačne želodce. Hrano smo imeli s seboj, zato smo se okrepčali in tisti, ki so zamudili kavo na Lomu, so sedaj prišli na svoj račun. Ob 10. uri je sledil ogled Škocjanskih jam. Ta biser Slovenije zavzema s prostornos-

tjo dvoran in podzemni soteskami posebno mesto med več kot sedmimi tisoči jamami v Sloveniji. Sestavlja jih namreč splet enajstih jam, udarnic, panorov, naravnih mostov.

Zaradi edinstvene kulturne dediščine so jih že l. 1986 pri Unescu vpisali v seznam svetovne dediščine. Škocjanske jame ležijo na matičnem krasu, odkoder je šlo ime kras v svet.

Lepšajo jih raznobarni, tudi orjaški kapniki imenitnih oblik, zavese in velike ponvice. Temeljni pečat daje spletu velika voda - Reka, ki pada v slapovih, bučno dere v brzicah in se umirja v tolmunih in jezer-cih. V mirni vodi se zrcalijo zanimive jamske podobe, ki vedno znova presenečajo obiskovalce.

Ogled je trajal v spremstvu vodiča poldrugo uro. Po vrnitvi iz jame smo najprej naredili gasilski posnetek, nato pa se odpravili do spodnje postaje poševnega dvigala. To nas je dvignilo 90 m više od zgornje postaje, odkoder smo se peš odpravili do sprejemnega centra, ki je oddaljen dobrih 5 minut hoda. Bilo je enkratno, nepoz-abno, čeprav smo nekateri občutili malo strahu in tesnobe ob pogledu na deročo Reko.

Po končanem ogledu smo si nakupili spominke in razgled-nice in se odpravili naprej, mimo Štanjela do Birja, kjer smo si ogledali vinsko klet s 45 tisoč litri vina. Tam, na kmetiji pri Mihovih, pridelujejo vina, kot so barbera, teran, modra frankinja in pršut, ki smo ga tudi poskusili.

Ob uživanju nevsakdanjih mes-nih dobrot in pokušanju barbere ter terana se je oglasila tudi pesem. Čas je hitro tekkel in že smo sedeli na avtobusu in drveli

proti srednjeveškemu mestecu na hribu - Štanjelu, ki ga je obsi-jalo jesensko sonce. Hvala bogu, da ni bilo burje kot pred nekaj dnevi, ko je po dolini odkrivalo strehe na hišah.

Mestece Štanjel je zgrajeno na ruševinah prazgodovinskega gradišča iz halštatske dobe. O naseljenosti v rimski dobi pričajo ostanki dveh rimskih nagrobnikov in ostanki stolpa Ledenica. Vrata po meri človeka so vhod v ohranjeno gotsko naselje nekdanjih Goriških grofov, ki se omenjajo od leta 1001 do leta 1500. Imeli so obsežna poses-tva, delček njih tudi na Krasu. Takrat je vodila najkrajša pot iz Ogleja v notranjost čez Kras skozi Štanjel, ki se je ob tej trgovski poti razcvetel v sred-njeveško mestece. Obseg naselja, razpored hiš, ulic in trgov je iz tega obdobja. Po stopnicah smo se povzpeli na trg med štanjelskim gradom in cerkvijo sv. Danijela, ki so ji leta 1609 prizidali neobičajen zvonik.

Ogledali smo si kraško hišo, ki je vsa kamnita; zidovi, streha, žlebovi, okviri oken in vrat, stopnišča in vodnjak. Štanjel se ponaša z nepretrganostjo tisočletne naselitve. Zidava hiš je iz različnih obdobj, tudi iz romantike. Vrstne hiše, dolge, v lokih ukrivljene, stopničaste, dvignjene druga na drugo so urbanistična posebnost kraja, ki

je vse bolj prazno. Od nekdanjih 2000 prebivalcev jih je sedaj komaj 50.

Kanček naše preteklosti je zajet v teh zidovih, ulicah, trgih. Veliko je ruševin, ki kličejo po obnovi. Obnovljena Kobdijska vrata vodijo v parkovno območje z vrtnimi terasami, rastlinskimi in umetnimi pergolami in romantičnim bazenom z beneškim mostičkom, vodometi in školjkastimi pomoli zunaj obzidja, s pogledom na kraško in vipavsko krajino, ter na skupino Ferrarijevih hiš arhitekta Fabianija. Štanjel, to čudovito kraško naselje se ti vtisne v spomin, kljubuje času, opozarja in vabi. Vabi, da vstopiš! Ob vodenju in razlagi turističnega vodiča po Štanjelu Jožefa Švaglja je čas hitro minil in bližal se je mrak izza bližnjih vrhov, zato smo se poslovili in pot nadaljevali do turistične kmetije Hudičevce v Razdrtem, kjer nas je čakala večerja. Tam smo se najedli, se ob zvokih radia malo poveselili, nato pa se odpravili proti Trnovski vasi, kamor smo prispeli v jutranjih urah. Bilo je zanimivo in takšnega doživetja si želimo tudi prihodnje leto. Hvala občinski upravi.

Marjan Potrč

Za naju

Svetla luna je nad mano.
Blagoslovljeno nebo me vsako noč
zaziblje v sladke sanje.
Oziram se gor, v svetle zvezde.
Tam je pesem, vem.
Za naju!

V meni so sledi, sledi mladosti.
V meni so noči strasti,
ki me nenehno grejejo.
Obdaja me moč, da grem naprej
k sreči, ki nekje biva, vem.
Za naju!

Mir v mojem srcu
mi poje uspavanko večnosti.
Nekoč, ko bo čas tiho
prečkal reko najinega življenja,
bo Bog pripravljaj puhačo ležišče.
Oh, jaz to dobro vem, za koga le?
Za naju!

Matjaž Kramberger

Ljubezen gre skozi želodec

KVAŠENI OREHOVI ROGLJIČKI

(60 KOSOV)

Za pripravo testa potrebujemo:

40 g kvasa

75 g sladkorja

40 g rumenjakov, vanilij, limonina lupina

800 g moke

15 g soli

75 g masla

400 g mlačnega mleka

Iz sestavin zamesimo testo in mu dodamo proti koncu mešanja še:

350 g masla ter 350 do 400 g moke.

Priprava:

Testo naj počiva 15 minut. Nato ga razdelimo v kose - kupčke po 40 g. Oblikujemo krogle in jih pustimo počivati 30 minut. Nato vsak kos razvaljamo v oval dolžine 20 cm. Po celotni dolžini ovala nabrizgamo nadev. Robova namažemo z rumenjacom. Oblikujemo rogljičke, tako da začnemo zvijati s širše strani proti ožji, in da se ne vidi nadev. Rogljčke nato premažemo z jajcem, ko jih položimo na pekač. Pustimo, da se posuše, in ponovno premažemo. Pečemo pri 170 stopinj C približno 25-30 min, tako, da lepo porumenijo.

Nadev:

1500 g orehov poparimo z vročim mlekom, dodamo 300 g kristalnega sladkorja, limonino lupino, malo cimeta, 300 g drobtin in 1 dl ruma. Nadev mora biti gost, da ga lahko nabrizgamo na testo.

Veliko veselja pri pripravi vam želi Društvo kmetič Trnovska vas.

SREBRNA POROKA VLADO IN MILENA BREZNIK

Ljubim te ... so sicer preproste besede,
a tako pomembne v vsakdanjem življenju vsakega človeka.
Potrebne so nam kot voda in kruh in brez tega se ne da živeti.
Iz njih se črpa moč, ki jo potrebujemo, da lažje živimo.

V današnjem času je vse manj zlatih ali srebrnih porok. Ni več redkost, da se ljudje skoraj prej ločijo, kot pa se poročijo. Spet drugi zbolijo ali umrejo in tako mnogim ni dano, da bi lahko uživali skupna leta s partnerjem, s katerim so se poročili.

Pa vendarle, nekateri s trudom, pogumom in ljubeznijo dočakajo tudi skupna zrela leta. To je uspelo tudi Mileni in Vladu iz Biša, ki sta po 25 letih spet potrdila svojo ljubezen pred Bogom. V tem času sta si ustvarila dom in vzgojila tri hčerke. Minilo je že četrto stoletje, odkar sta prvič skupaj stala pred oltarjem, takrat sicer na Ptuj, letos, novembra, pa sta to ponovila v cerkvi sv. Bolfenka v Trnovski vasi. Po končani maši je sledila večerja v gasilskem domu v Bišu za vse, ki so jima v teh letih stali ob strani. Vsi skupaj smo se prijetno zabavali, nasmejali marsikateri šali in seveda nazdravljali na prihodnjih 25 let.

Želimo jima še veliko zdravja in veliko skupnih srečnih trenutkov.

Romana Breznik

OBVESTILO POLICIJSKE POSTAJE PTUJ

Obveščamo občanke in občane občine Trnovska vas, da bo Policijska postaja Ptuj v sodelovanju in na pobudo občine Trnovska vas v mesecu decembru pričela zagotavljati prisotnost VPO (vodja policijskega okoliša) Srečka Heraka v prostorih občine Trnovska vas.

VPO Srečko Herak bo občanom na voljo vsak delovni ponedeljek med 12.00 in 13.00. V tem času se boste lahko z njim pogovorili o varnostnih problemih, ki ne zahtevajo takojšnjega policijskega ukrepanja, na voljo vam bo tudi za svetovalne usluge. Za vse ostale primere, ko je potrebno takojšnje ukrepanje policije (prometne nesreče, kazniva dejanja ...), je še vedno na prvem mestu prijavljanje na tel. št. 113.

Želimo si, da bomo tudi na ta načina vzpostavili pristnejši stik z vami in da boste skupaj z nami tvorno sodelovali pri zagotavljanju vaše varnosti.

*Komandir policijske postaje:
Darko Najfirt*

SPLOŠNO ZIDARSTVO

Milan HORVAT, s.p.

Trnovski Vrh 3,
2254 Trnovska vas
Tel.: 02/757-10 81,
GSM: 041/705-492

*Veseli božič in srečno novo leto 2002
ter obilo uspehov pri delu*

ŠTIRIDESET SKUPNIH LET

Zakonca Muršec v krogu družine

Sobotni dan, 24. november 2001, se je umaknil večeru. Sonce je zahajalo za Pohorje, ko smo se pričeli zbirati v Trnovski vasi vsi otroci Janka in Jožefe Muršec, da ju presenetimo ob njunem velikem prazniku. 19. novembra 1961 sta v cerkvi sv. Bolfenka dahnili usodni da, ki ju povezuje še današnji dan. Civilni obred sta imela 7. novembra na matičnem uradu v Trnovski vasi. Poročila sta ju g. Pučko in g. Tašner.

V zakonu se jima je rodilo pet otrok: hčerka Jožica, sinovi Janko, Viktor, Slavek in Dušan, ki je ostal doma na kmetiji in nadaljuje njuno delo.

Vendar v tistih časih ni bilo dovolj le delo na kmetiji, treba je bilo kruha, da bi se prehranilo pet lačnih ust. Podedovala sta kmetijo Jožefinih staršev, kjer sta živela še oče in mama. Oče Janko si je najprej poiskal delo v Nemčiji, potem pa prišel čez čas bliže domu in si našel delo v Avstriji. Jožefa je garala od jutra do noči doma na kmetiji. Delala je sama ali s pomočjo sosedov, ko pa so odrasli otroci, pa z njihovo pomočjo. Nekoč še ni bilo pripomočkov, ki bi olajšali delo, zato se je vse delalo ročno, v pomoč je bila le živina, s pomočjo katere so na jesen pripeljala vse pridelke domov, si pomagali pri oranju, saj še ni bilo traktorjev. Zato so tako trdoživi, vendar od dela zgarani naši slovenjegoriški kmetje.

Trnovski Z V O N

Izdajatelj: Občinski svet Občine Trnovska vas

Uredništvo: Marija Pukšič, Milena Meznarič, Marjan Potrč in Anita Vršič, dopisnik Romana Breznik in Barbara Drumlič. Glasilo prejema vsa gospodinjstva v Občini Trnovska vas brezplačno.

Javno glasilo TRNOVSKI ZVON - GLASILO OBČINE TRNOVSKA VAS je vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1725.

Na podlagi Zakona o DDV sodi javno glasilo Trnovski zvon med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8 %.

Naslov uredništva: TRNOVSKI ZVON, Trnovska vas 42, 2254 Trnovska vas.

Telefon: 062/757-95-10

Telefaks: 062/757-16-61

E-pošta: obcina.trnovska.vas@siol.net

Časopis TRNOVSKI ZVON izhaja v nakladi 350 izvodov

Odgovorna urednica: Marija Pukšič

Lektorica: Anita Vršič

Elektronski prelom, oblikovanje in tisk: Tiskarna Grafis, Požeg 4, Rače

Zakonca Muršec sta obnovila hišo in dogradila hlev, kjer je čez 20 krav.

Ker pa sta že oba obhajala 60 let, sta kmetijo predala najmlajšemu sinu in zdaj on skrbi za njiju, da lepše preživljata jesen življenja.

Janko je bil rojen 26. 11. 1939 v Bišu in se je priženil v tedanji Črmljenšak, sedaj Bišečki Vrh k Jožefi, rojeni Pukšič (rojena 12. 2. 1939). Zakonca Muršec sta mnogo pretrpela, veliko sta dala svojim otrokom, za kar jima gre iskrena zahvala. Zato smo ju tudi ob njunem prazniku presenetili, ker le redkokdo ima tako dobrega očeta in mamo. Presenečenje je bilo očitno, obletnico sta imela 19. novembra in sta mislila, da so ju vsi pozabili.

Ob čestitkah in obdarovanju so tekale solze, saj nista pričakovala vseh otrok naenkrat v svojem domu.

Tako sta v krogu vseh snah, zeta, vnukov in vnukin praznovala svojo štirideseto obletnico poroke. Upamo, da se spet dobimo na zlati poroki, takrat bo slavlje še večje.

Zato, draga ata in mama, še na mnoga zdrava leta in čuvajta svoj največji zaklad še naprej, to je zdravje in ljubezen.

Marjan Potrč

VOŠČILO

Blagoslovljen bodi vam ta čas,
mir božični spet hiti med nas,
naj mirno, zdravo bo in srečno,
ljubezni polno novo leto,
brez krivic, gorja začeto.

Naj blaženost prevzame vam srce,
naj izpolnijo vse skrite se želje,
v vrtovih, kjer klije le gorje,
naj roža se pravice razcvete,
jo angeli na božič vsem razdele.

Naj prevzame vas lepota božja,
pesem groze utihne naj orožja,
kal sovraštva v srcih naj zamre,
naj otroci se življenja vesele.
Brž dlani vsi zdaj odprimo,
da vsi kanček sreče ulovimo!

Vsem ljubezni, to ni greh,
veselim radost, poln meh za smeh,
bolnim zdravja še veliko.
Zemlja daj sadu obilo,
da bi vsem usta lačna nahranilo.
Daj novo leto, da bi željo to mi izpolnilo,
da v željah uresničenja bi minilo!

Marjan Potrč

RADIO

96,4 MHz

Ta pravi!

Slovenske gorice

Domoznanski oddelek
35
TRNOVSKI zvon
2001

nju je,
pomagati

(Anonim)

352(497.4 Trnovska vas)

6001358,4

COBISS

Knjižnica Ivana Potrča PTUJ
Knjižniškega okoliša
Srečko Herak

ZA VAS ŽE PET LET

Za Vas živi, deluje in ustvarja že celih pet let CVETLIČARNA BELI CVET Andreje Pukšič v Lenartu. Tako se skozi ves ta čas z ljubeznijo in veseljem do ustvarjanja nekaj novega, lepega porajajo nove ideje, nastajajo izdelki, kot so: aranžmaji, šopki, izdelki povezani s cvetjem in življenjem - upam, da jih že poznate. Vem, da ni veselja brez petja, kakor tudi ne slavlja brez cvetja. Za rojstvo, poroke, za praznične dni in žal tudi za tiste trenutke, ko se srce v žalosti topi. Je leto naokoli in prazniki so tu. Želim, da božična zvezda vam cveti, venček adventni pa naj ogreje vam srce in mrzle dlani.

V letu, ki prihaja veliko ljubezni, zdravja in uspehov. Malo, malo, žalostnih dni, veliko rojstev in veselih praznovanj. Polepšajte si praznične dni in stopite v novo leto z izdelki cvetličarne Beli cvet.

Andreja Pukšič

Trnovski Vrh 26a, 2254 Trnovska vas,
Tel.: 02/757 15 11, GSM: 041/678-960

*Vsem strankam, občankam in občanom,
veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva
v letu 2002.*

Lenart
BiS
TRNOVSKA
VAS
Mercator
Zdravstveni
dom
Ptuj
FRIZERSTVO "MIRA"
Mira Arnuga s.p. ☎ 02/757 13 31
GSM: 031/291-923
Trnovska vas 49 (ob cesti Ptuj - Lenart)

Za vas posluujemo:
od 8. do 18. ure, v sredo od 12. do 18. ure, v soboto od 8. do 14. ure.
Ob nedeljah in praznikih zaprto.

*Cenjenim strankam in občanom želim vesel božič
in srečno 2002 ter se priporočam!*

**ŽELIMO VAM
BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO 2002.**

ZAVAROVALNICA TRIGLAV
PREDSTAVNIŠTVO LENART
Trg osvoboditve 3, Lenart
GSM: 041/775-994

**cvetličarna
beli cvet**

Ptujska c. 1, 2230 Lenart,
☎ 02/720 12 11

*Hvala za včeraj,
bodimo skupaj tudi jutri.
Srečno 2002!*

KMETIJSKO GRADBENA TRGOVINA

Srečko Pukšič, s.p.

Destrnik 2, 2253 Destrnik
Tel.: 02/753-05-21
Gsm: 041-604-262

*Vesele božične praznike in veliko
sreče v novem letu 2002*

Jože Zelenik, s.p.

Janežovski Vrh 49, 2253 Destrnik
Tel.:/Faks: 02/753 14 11, GSM: 041/731 214
E mail: joze.zelenik@amis.net

Se priporoča z naslednjimi storitvami:

- elektro inštalacije,
- elektro popravila
- montaža strelovodov,
- alarmni sistemi,
- domofoni

*Zahvaljujem se vam za dosedanje zaupanje
in Vam želim vesele božične praznike
ter veliko uspehov v novem letu.*